

กิเลสคือคู่เจรจา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาก อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสวงหา มาด้วยอำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่ได้มาๆ นี้ ได้มาด้วยอำนาจ วาสนาบารมีด้วยการสะสมมาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย สิ่งที่ได้มา มันมีพื้นฐานของมันมา ถ้ามันมีพื้นฐานของมันมา เห็นไหม สิ่งที่เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่นนะสัจธรรมความจริงอันนั้นมหัศจรรย์ มัน มหัศจรรย์ในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าใจ

คนที่มีอำนาจวาสนามีบารมีขนาดนั้น มันไม่เหมือนพวกเราคนโง่เง่าเต่าตุ่นใจ คนโง่เง่า เต่าตุ่น มันก็จับกบจับเขียดเท่านั้นแหละ มันไม่ใช่ไปรู้เรื่องอย่างไร เรื่องมรรค เรื่องผล

ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็น สัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเพราะอะไร เพราะจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ บุพเพนิวาสานุสติญาณย้อนไปอดีตชาติไม่มีวันที่สิ้นสุด จุตูปปาตญาณในอนาคตกาลไปไม่มี วันจบวันสิ้น อาสวักขยญาณในใจขององค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าต่างหากที่ทำลาย อวิชชา นี่ทำลายกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ครอบครองของมารทั้งหลายทั้งสิ้น

ถ้าทั้งหลายทั้งสิ้นมันเป็นความมหัศจรรย์ใจ มันเป็นความมหัศจรรย์ในหัวใจขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเสวยวิมุตติสุขๆ ถ้าเสวยวิมุตติสุข เห็นไหม พระปัจเจกพุทธเจ้า

ตรัสรู้เองโดยชอบและพระปัจเจกพุทธเจ้าก็เสวยวิมุตติสุข แล้วก็อบรมบ่มเพาะตามอำนาจวาสนาของตนไป ไม่เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศศาสนา ประกาศศาสนา คำว่า “ประกาศศาสนา” นั้นเพราะต้องมีอำนาจวาสนาบารมี

ถ้ามีอำนาจวาสนาบารมีไป เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ ในพระไตรปิฎก เวลาแสดงธรรมจักๆ นี่หัวใจของพระ-พุทธศาสนาไป **เทวเม ภิกขเว** ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ อตต-กิลมถานุโยค ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เห็นใหม่ พวกพราหมณ์ๆ ที่เขาทำของเขา ทุกกริยาๆ เนี่ย เขาทำของเขามากมายมหาศาลขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ได้ประพฤติปฏิบัติกับเขามาแล้ว ทำได้มากกว่าเขามากกว่าอีกต่างหาก

กามสุขัลลิกานุโยค ในสมัยพุทธกาลมันมีพระที่บอกว่า “ทำอย่างไรก็ได้ เสดยกามอย่างใดให้มันเต็มทีอย่างไรก็ได้ ๕๐๐ ชาตีกิ๊บ ๕๐๐ ชาติทำจะเป็นพระอรหันต์” มันจะเป็นพระอรหันต์ไปไหน เพราะแต่ละภพแต่ละชาติได้สร้างเวรสร้างกรรมขนาดไหน เกิดชาติต่อไป คำว่า “๕๐๐ ชาติ” เขาเกิดของเขา ๕๐๐ ชาติ เขาเชื่อของเขาว่าเกิด ๕๐๐ ชาติแล้วทำของเขาอยู่อย่างนั้นจะสิ้นกิเลสของเขาไป กามสุขัลลิกานุโยคมันเป็นไปไม่ได้หรอก มันต้องเป็นคนที่มีอำนาจวาสนาเข้าไปทดสอบ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปทดสอบจนหมดจนสิ้นแล้ว มันไม่มีทางออกเห็นใหม่

เวลาในทางสายกลางในพระพุทธานุศาสน์ เวลาองค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักๆ ไป ทางสายกลางในพระพุทธานุศาสน์ประกอบด้วยมรรค ๘ ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ ความชอบธรรมในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวักขยญาณทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าไป ถ้ามันทำลายกิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันไม่มีกิเลสแม้แต่เล็กน้อย มันไม่มีสิ่งใดๆ เลย มันไม่มีสิ่งใดตกค้างในธรรมชาติคุณะ

ถ้าในหัวใจนี้ภาษาสมมุติ ถ้าสมมุติแล้วสมมุติมันเป็นของคู่ ถ้าของคู่แล้วมันได้แย้งกัน ถ้าได้แย้งกันในสัจจะเป็นความจริงของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ พอถึงเวลาที่ **ธมฺมสากัจฉา เอตมฺมํ**

คลมตุ-ตม หลวงปู่มั่นท่านเวลาแก้จิตๆ มันก็เหมือนกันนั่นแหละ มันเป็นภาษาสมมุติ แต่สมมุติเข้าไปสู่สัจจะความจริงในหัวใจอันนั้น ผู้ที่เป็นความจริงมันเข้าใจได้

แต่ใ้พวกจับกบจับเขียดเวลาเป็นสมมุติมันก็สมมุติต่อเนื่องไป มันไม่มีอะไรเป็นจริงเป็นจริงขึ้นมาหรอก มันไม่มีอะไรเป็นจริงเป็นจริงขึ้นมาตรงไหน ตรงที่มันทำภาวนาไม่เป็น ทำภาวนาไม่เป็นคือไม่มีพื้นฐาน ไม่มีเบสิก ไม่มีการก่อร่างสร้างตัว ไม่มีเป็นสัจจะความจริงขึ้นมาในหัวใจของตน ไม่มีธรรม ไม่มีธรรมไม่มีคุณธรรม ไม่มีสิ่งใดเป็นสัจจะความจริงเลย ไม่มีสิ่งใดตกค้างในหัวใจอันนั้น ถ้าไม่มีสิ่งใดตกค้างในหัวใจอันนั้น มันเลยเหลวไหลเหลวแหลกไป

แต่ถ้าเป็นความจริงอันนั้นนะ ถ้าเป็นสัจจะความจริงประพัตติปฏิบัติขึ้นมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ ความชอบธรรมอันนั้นสรววิมุติสุขๆ เวลาแสดงธรรมๆ ใจ แสดงขึ้นมา ได้ปัญญาวิคคีย์ ได้ยสะ ได้ยสะ บริวารของยสะ ๖๐ องค์ “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์”

คำว่า “บ่วงที่เป็นโลก” ดุสิ ดูทางโลก โลกามิสนี้ นักบวชนักปฏิบัติเอาโลกเป็นใหญ่ มารยาสาไทย คำว่า “มารยาสาไทย” ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ผู้ใดพูดจาโกหกมดเท็จจะทำความชั่วอย่างใดๆ ในโลกนี้ไม่ได้เลย ทำได้ทั้งสิ้น” ถ้ามันโกหกมดเท็จใจ มันไม่มีสัจจะมีความจริงในหัวใจของมัน แล้วมันแสดงไปมันจะเป็นอะไร มันก็เป็นเรื่องลงโลกทั้งสิ้น โลกามิสต้องการให้เขาเชื่อถือศรัทธา ต้องการให้เขาพะเน้าพะนอต่อตนใจ มันเป็นเรื่องอะไรนะ

แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริงในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาวางธรรมและวินัยนี้ไว้ เวลาบวชพระ เอหิภิกขุท่านบวชให้เอง แล้วพอมากขึ้นก็เข้าถึงพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นภิกษุเข้ามาได้ สุดท้ายยัตติจิตตุดุทธกรรมนี้ใจ นี่ใจนิสสัย ๔ อภิญญกิจ ๔ เวลาบวชแล้วให้กรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นะชา ทันตา ตะใจ เธอจงประพัตติปฏิบัติขึ้นมา **รุกขมุล-เสนาสน** เป็นสนามรบ เป็นสนามรบต่อผู้ที่ประพัตติปฏิบัติใหม่

แต่ถ้าเป็นกรรมฐานเป็นสัจจะความจริง สนามรบคือหัวใจของผู้ที่ประพัตติปฏิบัติ นั้น ถ้ามันหาหัวใจของตนขึ้นมา มันจะมีสนามรบ มีสถานที่สัจจะความจริงขึ้นมาในหัวใจดวง

นั่น ถ้าหาสนามรบของตัวเองไม่เจอ มันไม่มีชัยภูมิในการต่อสู้ มันก็ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน มันก็จับเขียดจับกบอยู่นั่นแหละ มันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมาได้หรอก แต่เวลาเป็นขึ้นเป็นอันเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใหม่ “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์” บ่วงที่เป็นโลก สิ่งที่เป็นโลกามิสทั้งหลายนี้บ่วงที่เป็นโลก แล้วไปติดมันอะไร

พระอรหันต์ไม่ทำลายศาสนา ไม่ทำลายความเชื่อมั่น ไม่ทำลายข้อเท็จจริงใดๆ ทั้งสิ้น เพราะมันเป็นความจริงในหัวใจของมันอยู่แล้ว พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก แล้วถ้าจากบ่วงที่เป็นทิพย์ล่ะ บ่วงที่เป็นทิพย์มันเห็นได้หมดล่ะ โสดาบัน ๗ ชาติ สกิทาคามี อนาคตามี ไม่เกิดในกามภพ แล้วเวลาทำลาย ทำลายภวาสวะ ทำลายภพ ทำลายจิตเดิมแท้ ทำลายทั้งสิ้นแล้วเป็นพระอรหันต์ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เป็นทิพย์นี้มันเข้าใจได้หมดล่ะ

เทวดา อินทร์ พรหม พังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวดา อินทร์ พรหมมา พังเทศน์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นแล้วท่านเทศน์เรื่องอะไร เพราะเทวดา อินทร์ พรหมเขาก็รู้ของเขา นี่บ่วงที่เป็นทิพย์ไม่มีบ่วงสิ่งใด ไม่มีสิ่งใดจะมาเียนยออปบั้นให้หัวใจนั้นผิดพลาดอะไรไปได้ ทั้งสิ้น ถ้าเป็นพระอรหันต์ นี่ไง องค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเสวยวิมุตติสุขๆ ใจ มันเป็นวิมุตติ-สุข พระปัจเจกพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุข แล้วไม่ต้องเป็นภาระต้องมาให้พวกเดียรฉัตรนิครนถ์ เขามากลั่นแกล้ง มาทำลายตลอดเวลา

เรื่องโลกๆ เรื่องวิทยาศาสตร์ เราเชื่อวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์มันเป็นสื่อสารมวลชนมันเป็นสัจจะเป็นความจริงในวิทยาศาสตร์ แต่ใครใช้ล่ะ เวลาพวกที่เขาเอาสิ่งทางเป็นวิทยาศาสตร์เอามาเล่นแร่แปรธาตุ ใ้พวกที่ไม่มีเบสิกไม่มีพื้นฐานในการเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ นี่เอ้อออห่อหมกไปหมด หลงใหลได้ปลื้มไปกับเขา ใครใช้ ใครใช้สิ่งนั้นมาลงโลก แต่ถ้าเป็นวิทยาศาสตร์ สิ่งที่เป็นคุณภาพชีวิต สิ่งที่เป็นปกติเรื่องการใช้อยู่เป็นข้อเท็จจริง นั่นเป็นเรื่องโลกที่เป็นสิ่งเรื่องของคุณภาพชีวิต แต่เอาจริงเอาจังขึ้นมาไ้

นี่พูดถึงว่าเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงเสวยวิมุตติสุข ถึงว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มหัศจรรย์ ครูบาอาจารย์บอกว่า “ถ้าคนไม่มี

อำนาจวาสนา “ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนาก็แล้วกันแหละ” พระพุทธ-ศาสนาไม่มีสิ่งใดเคารพ
รูปเคารพทั้งสิ้น ไม่อาศัยใครทั้งสิ้น อาศัยแต่อำนาจวาสนาของตนไฉน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมไป อนุปพิภพ ถ้าเขาเริ่มต้นขึ้นใหม่ก็
ให้เขาทำบุญกุศลของเขาก่อน เริ่มต้นจากทำบุญทำกุศลของเขา ถ้าทำบุญทำกุศลของเขา
เนกขัมมะไป เวลาจะไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหมนี้ไง ให้ถือเนกขัมมะ ถ้ามีอำนาจ
วาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงแสดงอริยสัจ นี่พูดถึงว่าเริ่มต้นจากว่าไม่ให้เคารพ
ใดๆ ทั้งสิ้นไฉน ให้เคารพตัวตนของตน ให้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ให้เชื่อมั่นในพระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา แล้วอยู่กับ ๓ โลกธาตุ กามภพ รูปภพ อรูปภพ มันมีสิ่งใดที่จะ
มาหลอกมาลวงได้

แต่มันหลอกลวงได้เพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตนไฉน กิเลสค้นหา
ความทะยานอยากในหัวใจของตนมันทำให้ตัวเราอดพ้นไปไม่ได้ แล้วเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิด
มาพบพระพุทธศาสนา เรามีบุญมีกุศลมาก แล้วถ้าคนที่ไม่มีอำนาจวาสนาเขาไม่ได้นับถือ
พระพุทธศาสนา แล้วไม่มีโอกาสได้นับถือพระพุทธศาสนา เห็นไหม

พระพุทธศาสนา ดูลี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว “ภิกษุ
ทั้งหลาย เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ อย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก
โลกนี้มันมีแต่ความทุกข์ความยากทั้งสิ้น” ถ้าในมุมมองของพระอรหันต์นะ ในมุมมองของ
พระอรหันต์ใจ **ชาติปี ทุกขา** การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง แล้วเพราะการเกิดมีสถานะ มีตำแหน่ง มี
หน้าที่มีภาระงาน ทุกข์ทั้งนั้น แต่มันเป็นความจริง มันเป็นความจริงของวิญญู กามภพ รูปภพ
อรูปภพ มันเป็นสัจจะเป็นความจริงของวิญญู ของวิญญูเพราะอะไร

เพราะสัตว์โลกเกิดมา ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธ-ศาสนา แล้วถ้าเขามั่นคงใน
พระพุทธศาสนา เขาสร้างบุญสร้างกุศลของเขา เขาทำคุณงามความดีของเขา เพราะบุญกุศลไฉน
มันก็เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เห็นไหม

เวลาพวกพาลชน พวกกิเลสมันครอบงำหัวใจของมัน มันทำแต่ความพอใจของมัน กิเลส
ค้นหาความทะยานอยากบีบคั้นตัวเองแล้วก็ทำลายคนอื่น ทำลายไปทั้งสิ้น คิดว่าสิ่งนั้นมันจะ

เป็นประโยชน์กับตนๆ มันเป็นประโยชน์ของกิเลสต่างหาก เพราะกิเลสมันต้องการใ้ใจใ้ใจๆ อย่างนี้แหละอยู่ในอำนาจของมันไง แล้วมันยุมันแหย่ขึ้นไปก็ทำลายเขาไปทั่ว แล้วคิดว่าตนเองมีอำนาจวาสนาไง ตนเองมีอำนาจวาสนาแล้วทำบาปทำกรรมขึ้นมาแล้วมันไปไหน

เวลาเทวทัต เห็นไหม ทำลายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ห่อพระโลหิตห่อเลือด เวลาทำสังฆเภท อนันตริยกรรมๆ ไร นรกอเวจีเลย นี่ไง เวลาทำบาป ทำบาปถึงทำกับใคร ดูสิ เวลาทำร้ายพ่อทำร้ายแม่ นี่ **“พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก”** แล้วพ่อแม่ สิ่งที่ว่าให้กำเนิดชีวิตนี้มา แล้วฆ่าพ่อแม่ก็อนันตริยกรรม ดูกรรมสิ แล้วเวลามันมีดมันบอด มันทำลายไปทั้งสิ้น มันว่ามันยิ่งใหญ่ไง แล้วผลมันไปไหนละ ผลมันก็นรกอเวจี เวรกรรมก็เรื่องหนึ่ง อนันตริกรรมมันยิ่งหนักหนาสาหัสสากรรจ์ไง แล้วผลของมันที่มันได้ทำ แล้วมันไปไหนละ นี่ผลของวิญญูะไร นี่ไง ที่ว่าถึงที่จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะไร

ถ้าจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะอยู่ที่เวรกรรมของสัตว์โลกนี้ แล้วสัตว์โลกทำบุญทำบาปของแต่ละคนมาละ มันถึงได้เสวยภพเสวยชาติของมันโดยตามเวรตามกรรมอันนั้นไง แล้วตามเวรตามกรรมอันนั้นเวลาเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธ-ศาสนา การเกิด การเกิดเป็นอริยทรัพย์ ถ้าการเกิดเป็นอริยทรัพย์ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วอยากจะประพฤติปฏิบัติที่ศรัทธาในชาติปัจจุบันนี้ แล้วที่มาละ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ เห็นไหม ผู้ที่ไม่มีวาสนาละ เขาไม่มีวาสนา เขาไม่มีโอกาสได้นับถือพระพุทธศาสนา เรามีอำนาจวาสนาแล้วเพราะเราได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วได้นับถือพระพุทธศาสนา เรามีศรัทธามีความเชื่อ ศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วก็มีการกระทำได้มากได้น้อยแค่นั้นแหละ อย่าให้กิเลสมันก่อกวนสิ อย่าให้กิเลสมันย่ำยี ถ้ากิเลสมันย่ำยีแล้วมันไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้นไง นี่วิญญูมานะของมัน

โดยชาวพุทธ “นรกสวรรค์มีหรือไม่ ภพชาติมีหรือไม่ มรรคผลนี้ไม่มีเลย แล้วทำไมต้องมาทุกข์มายาก ยิ่งโง่งยิ่งแสวงหาผลประโยชน์ ยิ่งเหยียบย่ำทำลายคนอื่นมันเป็นบุญกุศลทั้งหมดละ” มันเป็นความดีของเขา เป็นความดีของกิเลสไง ถ้ามันขัดแย้งกับทาน ศีล ภาวนา ระดับของ

ทานๆ ใจ ระดับของทานพวกเล่นแร่แปรธาตุเขาก็เอาเรื่องของทานมาแสวงหาผลประโยชน์กัน แล้วเวลาคนที่เขาสละทานๆ ใจเขาเป็นธรรม เขาจะทำของเขา เขายังไม่กล้าทำของเขา มัน เรวรนกันไปหมดใจ

เขาถึงบอกว่าต้องทำบุญกับพระสงฆ์ๆ พระสงฆ์มีศีล ๒๒๗ ไม่น่าเชื่อถือ แล้วดูพระสงฆ์ สิ พระสงฆ์ตัวทำลายเลยละ มันทำลายตัวของมันเองเพราะเกิดทิฏฐิมานะไง ถ้ามันไม่ทำลาย มันจะมีเทวทัตหรือ ถ้ามันไม่ทำลาย ในพุทธกาลจะมีฉัพพัคคีย์ สัตตธวัคคีย์หรือ ถ้ามันไม่ ทำลายมันจะมีวินัยมาขนาดนี้หรือ

แล้วถ้าไม่ทำลาย เห็นไหม คูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระกัสสปะจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า เขาบอกได้ข่าวว่า “องค์สมเด็จพระ สัมมาสัม-พุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว” พระกัสสปะปลงธรรมสังเวช

มันเรื่องปกติเรื่องธรรมดา เกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นเรื่องธรรมดา แต่มันไม่ธรรมดาเพราะเรา มีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เพราะเราไม่ธรรมดาเพราะมันทุกข์มันยาก เพราะเราไม่ ธรรมดา เพราะเราเกิดมาแล้วนี่เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเรายัง ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นขึ้นมา

พระโสดาบันอีก ๗ ชาติ อย่างน้อยโสดาบันพาดกระแด แล้วนี่มันมีอะไรบ้างเป็นหัวใจละ หลงไหลไปตะครุบจับกบจับเขียดแล้วก็ว่า “ลั่นกิเลส ลั่นกิเลส” โดนกิเลสมันครอบงำ ลั่นกิเลส ของใคร ลั่นกิเลสมันต้องเป็นปัจเจกตั้ง สันติภูมิโก ใ้่นี่ลั่นกิเลส มีแต่หลอกหลวงชาวโลกไง จะให้ เขาเคารพนับถือ ใ้พวกมหาโจร

ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ ขึ้นมา ท่านไม่ต้องการใดๆ ทั้งสิ้นเลย พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก และบ่วงที่เป็นทิพย์ มันจะมาก่อวณเรื่องอย่างนี้ขึ้นมาได้อย่างไรถ้ามันเป็นธรรม นี่มันเป็นกิเลส ใจ มันถึงเหยียบย่ำทำลายเขาไปทั่ว แล้วก็ยังยกตนข่มท่านว่าตัวเองเป็นธรรมๆ ลั่นกิเลส กิเลส อะไรของมึง! มันไม่รู้จัก ไม่เคยพบไม่เคยเห็น มันไม่รู้เรื่องหรอก

แต่คนถ้ารู้ถ้าเห็นขึ้นมาแล้วถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา จนเสวยวิมุตติสุข วิมุตติสุข มันมีความสุขของมัน เพราะมันพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ มันไม่มีบ่วง ไม่มีสิ่งใดรัดเลย

แล้วดูสิเวลามันรุ่งเรือง ในสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เพราะการเกิดเป็นสหชาติมหัศจรรย์ ถ้าใครเข้าไปใกล้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถ้าได้ฟังธรรมๆ ฟังธรรมก็เพื่อบุญเพื่อกุศลอยู่แล้ว เพราะเข้าไปใกล้แล้วนี่อนาคต-ตั้งสัจจะรู้หมดละ รู้ด้วยว่าเขาไม่อำนาจวาสนาหรือไม่มีอำนาจวาสนา ถ้าเขาไม่มีวาสนา แสดงธรรมอย่างไรเขาก็รู้ไม่ได้ แต่ถ้าเขาจะรู้ได้เขาต้องมีวาสนาของเขามา

พระอรหันต์แสนกับ แล้วถ้าไม่ได้สร้างบุญกุศลมา มันเหลวไหลจับกบจับเขียด ตะครูปอยู่นั่นแหละ ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน กบเขียดถ้าตะครูปได้มันยังเป็นอาหารหรือเป็นสินค้า การนำมาเป็นอาหารก็ฆ่าสัตว์ ผิดศีล แล้วตะครูปได้นี้โดยธรรมชาติของนักวิทยาศาสตร์ที่เขาทดสอบ เขาทำวิจัย เขาจับสัตว์อะไรมาเขาวิจัยแล้วเขาก็ปล่อย เขาไม่ฆ่ามัน เพราะมันมีคุณค่า สายพันธุ์ของมัน เขาดูแลเพื่อประโยชน์สภาวะแวดล้อม เพราะมันเป็นห่วงโซ่ของสิ่งมีชีวิต เขาไม่ทำ เขาก็ศึกษาวิจัยค้นคว้าของเขาเท่านั้น

ไฉนมันจับกบจับเขียด แล้วยังดีอกดีใจของตน มันจะมีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา มันไม่มี ไม่มีเพราะอะไรละ มันไม่มีเพราะว่าอำนาจวาสนาของเขา ทั้งๆ ที่เขาเกิดเป็นมนุษย์นะ เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วบวชเป็นพระนี่เป็นนักรบจะรบกับกิเลสต้นหาความทะยานอยากของตน แล้วมันได้รบหรือไม่ละ มันแสวงหาอะไรกัน แสวงหาสถาบรดาศักดิ์ แล้วแสวงหา นีธรรมทูตๆ จะเผยแผ่ธรรมๆ เผยแผ่ตัวเองให้ได้ก่อน ปฏิบัติให้ได้ก่อน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการมาได้ปัญจวัคคีย์ได้ยสะ บริวารของยสะ เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น “เธอกับเราทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์” เวลาเผยแผ่ไปมันถึงจะเป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์ อะไรก็ได้ ถ้ามมา อะไรก็ได้ พระอรหันต์มีความสงสัยอะไรในหัวใจบ้าง พระอรหันต์รู้ในอะไร รู้ในอริยสัจ พระอรหันต์ไม่รู้ในอะไร ไม่รู้ในสมมุติบัญญัติ เพราะสมมุติมันกะล่อน มันปลิ้นปล้อน มันเปลี่ยนไปทุกวัน

แต่ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง คนที่มันทุกข์มันยากเขาต้องการมรรคต้องการผล ต้องการอริยสัจ ต้องการความจริง ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผลของมันทุกๆ ประการ พระพุทธศาสนาไม่มีของฟรี มีแต่บุญและบาปที่ตนได้สร้างมาและจะสร้างต่อไป แต่ถ้าทำตามความเป็นจริงขึ้นมา เรามีวาสนา เราจะประพบัติปฏิบัติ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ พระพุทธ-ศาสนา แล้วกึ่งกลางพระพุทธศาสนาจะเจริญอีกคนหนึ่ง มีคุณค่ามาก มีคุณค่าเพราะ คนที่มีบุญยิ่งใหญ่

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมีบุญยิ่งใหญ่ นัก นี่มาเกิดกึ่งกลางพระพุทธศาสนาแล้วเฝ้าการ ประพบัติปฏิบัติไป ดูประวัติหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นสิ ๑๐ ปีของหลวงปู่เสาร์เริ่มต้นที่เป็น มหานิกาย ละล้าละลังๆ อยู่อย่างนั้น แต่พอบังเอิญเอาความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ ก็ไปได้หลวงปู่มั่น มา แล้วปฏิบัติเริ่มต้นมันทุกข์มันยากขนาดไหน นี่มันทุกข์มันยากทั้งนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี ๖ ปีมันทดสอบหัวใจของตนไง นี่ ๖ ปีทดสอบ หัวใจของตน แล้วทำกับเจ้าลัทธิต่างๆ ที่ศึกษาค้นคว้ามาขนาดไหน ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาก็ ล้มเหลวเทเม่าจับบจับเขียดไปอยู่กับเขานะ แต่เพราะว่ามันไม่ใช่ มันไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน สมบัติ ๖ สมบัติ ๘ มันก็เรื่องการทำความสงบของใจ แล้วใจของคนมีบุญมีบาป มันก็สร้างเวร สร้างกรรมของเขามา เขาก็จะประพบัติปฏิบัติมาทั้งนั้น

ในสหชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คุณสิ ที่ท่านประพบัติปฏิบัติมากน้อย ขนาดไหน เวลาเกิดแต่ละภพแต่ละชาติ พระเวสสันดรต่างๆ มันก็เป็นภพเป็นชาติหนึ่ง แล้วเขา ทำมามากมายมหาศาลขนาดไหน แล้วคนที่ประพบัติปฏิบัติมาที่ยังไม่มีพระพุทธศาสนา เขาจะ ทำอย่างไร เพราะเขาไม่มีวาสนาของเขา เขาก็ทำไปตามกระแสสังคม กระแสนุญบาปในหัวใจ ของเขา มันก็เท่านั้นแหละ สมบัติ ๖ สมบัติ ๘ จะอภิญญาต่างๆ มันก็เป็นเรื่องโลกียะปัญญา เรื่องของโลก เรื่องของฉนาลโลกียะ โลกียะคือโลก โลกคือวัฏฏะไง ถ้าไม่มีวาสนา

พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาแล้วมันมีคุณค่ามาก แล้วเราก็ได้เกิดเป็นมนุษย์ไง เกิดมาพบ พระพุทธศาสนา แล้วกึ่งกลางพระพุทธศาสนา ผู้มีบุญมีกุศลเกิดขึ้นมา นี่กึ่งกลางพระพุทธ-ศาสนา แล้วเวลาประพบัติปฏิบัติเริ่มต้นมันล้มลุกคลุกคลานขนาดไหน ขนาดมีบุญมีวาสนา

ขนาดนั้นนะ แล้วเวลาท่านเอาจริงเอาจังของท่าน เพราะท่านมีบุญมีวาสนาของท่าน ท่านปฏิบัติของท่านขึ้นมาจนท่านเป็นพระอรหันต์ฯ

คำว่า “พระอรหันต์” คือมันชี้หน้ากิเลสได้หมดละ มันชี้หน้ากิเลสได้หมดแล้วมันต้องมี เห็นไหม มีมรรคมีผล มีการประพฤติปฏิบัติขึ้นมาโดยสัจจะโดยความจริงในหัวใจของท่าน ท่านถึงได้ชี้หน้ากิเลส แล้วทำลายกิเลสอวิชชาในใจของท่านสิ้นไป แล้วท่านอบรมบ่มเพาะมาเป็นธรรมทายาทฯ เป็นเพชรน้ำหนึ่งในลูกศิษย์ของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มากมายมหาศาลเพราะอะไร

เพราะเขาได้สร้างเวรสร้างกรรมร่วมกันมา ถ้าไม่ได้สร้างเวรสร้างกรรมร่วมกันมามันไม่ฟัง มันไม่เชื่อ ใจคำว่า “ฟังและเชื่อ” มันเป็นเรื่องศรัทธา เรื่องส่วนตัว เป็นสิทธิเสรีภาพ แต่คำว่า “วาสนา” มันลงๆ นะ ดูหลวงปู่ฝั้นท่านเป็นมหานิกาย ท่านก็ฟังเทศน์จากหลวงปู่ดุลย์มา เวลาไปศึกษาค้นคว้ากับหลวงปู่มั่น ท่านเมตตา ท่านคุ้มครอง ท่านดูแล มันเป็นธรรม ถ้าใจเป็นธรรมได้สร้างอานาจวาสนามันเป็นธรรม คำว่า “เป็นธรรม” มันเข้ากัน มันซาบซึ่งในใจใจ ท่านอบรมบ่มเพาะ ท่านสั่งสอนให้ทำความสงบใจเข้ามา ก็พยายามฝึกหัด แล้วทำความสงบใจเข้ามาได้ด้วย

แล้วจะแทนคุณท่านบ้าง เพราะมหานิกาย ธรรมยุต มันเป็นนานาสังวาส นานาสังวาสอยู่ด้วยกันไม่ได้ กินด้วยกันไม่ได้ ท่านถึงได้ตัดสินใจยุติเป็นธรรมยุต เพื่อ! เพื่อได้อุปัฏฐากท่านบ้าง เวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาๆ น้ำร้อนก็ถวายท่านไม่ได้ เวลาพวกเรื่องยาเพื่อจะอุปัฏฐากท่านทำไม่ได้

นี่ใจ หัวใจของคนที่มีมันเป็นธรรมๆ มันเห็นบุญเห็นคุณ มันไม่ใช่บุญคุณเรื่องวัตถุ มันบุญคุณด้วยหัวใจ หัวใจด้วยสติ ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยการเอื้ออาทร ด้วยน้ำใจ เพราะจิตตภาวนาเขาต้องเอาหัวใจ เอาจิตของเขาประพฤติปฏิบัติ

คนเกิดมามีกายกับใจ ร่างกายมีโดยทั่วกันทั้งสิ้น เกิดมาเป็นมนุษย์มีเหมือนกันหมด แล้วมนุษย์ที่มีเหมือนกันหัวใจของเขาถ้ามันไม่เป็นธรรม เขาก็เป็นอันธพาล เขาเบียดเบียนตนและเบียดเบียนผู้อื่น ไปสร้างเวรสร้างกรรมก็ผลของวิญญูจะต้องตอบสนองเขา กรรมให้ผลแล้ว กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา แล้วอย่าดีดดิน ทำดีแล้วไม่ได้ดี ดีอะไรของเอ็ง ดีหน้าไหว้หลังหลอก

ดีพลิกแพลงอยู่อย่างนั้น อะไรมาคิด ความดีมันต้องซื้อสัตย์สิ ไม่มีที่ลับไม่มีที่แจ้ง ความลับไม่มีในโลก ตัวเองทำ ตัวเองรู้อยู่เต็มหัวใจ เราเป็นคนดี

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราจะ “ทำไมเราโง่ขนาดนี้” โง่ขนาดนี้คือเราโง่เง่าแต่ตุนจับกบจับเขียด โง่กับกิเลสของตนให้กิเลสมันเหยียบย่ำทำลาย กิเลสเหยียบย่ำทำลายตัวเอง โง่จนไม่รู้จักตัวเองแล้วยังแสดงออกด้วยอำนาจบาตรใหญ่ มันบาดหุบบาดตาคนที่เห็นธรรม นี่ถ้ามันไม่จริงใจ

แต่ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง ๆ ด้วยอำนาจวาสนามันเห็นบุญเห็นคุณ ญัตติเป็นธรรมยุตเลย เพื่อจะได้มาอุปฐากท่านบ้าง เวลาอุปฐากท่านบ้าง อยู่อบรมบ่มเพาะมากับท่านด้วยมีอำนาจวาสนา

ถ้ามันเป็นกึ่งกลางพระพุทธศาสนา เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก **“กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง”** เวลาเจริญขึ้นแล้ว มันก็มีผู้นำก่อนๆ หลวงตา-พระมหาบัวพูดถึงหลวงปู่มั่น โรงงานผลิตพระอรหันต์ โรงงานใหญ่คือหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ผลิตพระอรหันต์ ผลิตที่ไหน ผลิตที่แบบอย่างที่ท่านทำให้เห็น

แล้วเวลาคนที่เห็นธรรมมันไปเห็นแล้วมันซาบซึ้ง หลวงปู่พรหมเวลาขึ้นไปหาหลวงปู่มั่น ใจ ที่เชียงใหม่ “ไอ้โฮ! ชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ ท่านร่ำลืออะ” หลวงตาพระมหาบัวท่านพูด ท่านได้ยินมาตั้งแต่เด็กๆ แล้วเวลาท่านออกประพฤติปฏิบัติ ออกบวชแล้วบวชแล้วไปศึกษาก่อน ศึกษาค้นคว้าแล้วเวลาจะออกบวช “แล้วถ้ามันไม่มีละ” เห็นไหม คนมีวาสนาขนาดไหนก็แล้วแต่ กิเลสที่มันร้ายกาจนี่มันปิดมันพลั่ว มันจะพยายามปิดกัน

ถ้าเป็นชาวพุทธก็ให้เป็นชาวพุทธตามประเพณีเท่านั้น ทำบุญทำบาปมันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะก็อยู่ในอำนาจของเขา เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา จะต่อสู้กับกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ด้วยวาสนาของตนจะได้เป็นจริงเป็นจังมากน้อยขนาดไหนมันยังบอก “แล้วถ้าไม่มีละ” ทั้ๆ ที่สร้างอำนาจวาสนามา ทั้ๆ ที่ได้สร้างคุณงามความดีมา

หลวงปู่มั่นเวลาท่านบวชแล้ว ทุกข์ยากขนาดไหน ประวัติหลวงปู่มั่นนั้นนะ เวลาทุกข์ยากขนาดไหน ถ้าเป็นจริงเป็นจัง ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาในหัวใจของท่าน แล้วเป็นจริงเป็นจัง

ขึ้นมาที่กลางพระพุทธรูปศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญเพราะว่าด้วยสายบุญสายกรรม ด้วยคนที่สร้างเวรสร้างกรรมมาเกิดร่วมกัน พอเกิดร่วมกันขึ้นมาแล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปมันเข้ากันๆ ใจ ทั้งจิตนิสัยอำนาจวาสนามันต่อเนื่องกันไป

เวลาต่อเนื่องขึ้นไป ที่กลางพระพุทธรูปศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญในหัวใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีอำนาจวาสนาบรมบ่มเพาะๆ ขึ้นมา นี่เพชรน้ำหนึ่งๆ ธรรมทายาทมันเป็นรุ่น ๒ รุ่น ๓ ขึ้นมา มันถึงสืบต่อๆ ให้ความมั่นคงใจ

แต่ถ้าเป็นบุคคลคนหนึ่งมันก็ได้ชั่วครั้งชั่วคราว แต่นี่มันสืบต่อมา สืบต่อมาจนมันคงแล้วมันคงต้องมีอำนาจวาสนาด้วย ไม่มีวาสนามันไม่เชื่อ พอไม่เชื่อแล้วมันทำลาย พอมันทำลายขึ้นมาแล้วมันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันใด

แต่ถ้าเป็นขึ้นเป็นอัน ทำไม่ถึงเป็นขึ้นเป็นอันละ เป็นขึ้นเป็นอัน เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนนะ สอนให้ทำความสงบใจเข้ามาก่อนๆ เวลาถ้าทำความสงบใจเข้ามาได้ คนที่มีวาสนานะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

ถ้าจิตสงบขึ้นมา เวลาจิตสงบแล้วมันว่านั่นคือนิพพาน ถ้าไม่นิพพาน เวลาหลวงปู่มั่นท่านบอกว่า “พวกนี้พวกติดสมาธิ” มันติดสมาธินะ เพราะไม่มีวาสนา ไม่เข้าใจ แล้วไม่มีกำลังที่จะทำให้มันก้าวหน้าไปกว่านี้ มันเป็นไปไม่ได้ ถ้ามันติดในสมาธิก็เกาะซี่ไฟไหม้ ก่อนพุทธกาลก็มีอยู่แล้ว ในสมัยพุทธกาลเขาก็ประพฤติปฏิบัติกันอยู่แล้ว แล้วเวลาปฏิบัติแล้วความสุขลิลิกานุโยค อุตตกิลมถานุโยคก็เวียนในวัฏฏะ นี่ผลของวัฏฏะ บุญและบาป ดีและชั่ว ถูกหรือผิด มันก็วนอยู่ในวัฏฏะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ในทางสายกลางในพระพุทธรูปศาสนา แล้วทางสายกลางในพระพุทธรูปศาสนา ทางสายกลางในพระพุทธรูปศาสนาเกิดจากอะไร เกิดจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำหนดลมหายใจ อานาปานสติก่อน เพราะจิตมันต้องสงบรับละโลก ละโลกคือละชีวิตใจ ละภพชาติ ละหัวใจของตนที่มันเป็นสมมุติบัญญัติที่เกิดเป็นมนุษย์ ใจ สติ-เสรีภาพ ความคิดความเห็นของตนนั้นนะ เวลามันพุ่งมันชาน มันทุกข์มันยากของมัน

เวลามาบวช เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกบวช ๖ ปี ๖ ปี พยายามประพฤติปฏิบัติทั้งหมด พยายามจะแสวงหาค้นคว้า ไปศึกษากับใครทั้งสิ้นก็อบรมบ่มเพาะสั่งสอนมาหมดสิ้นแล้ว ไม่ใช่! เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา บุญเพนิวาसानุสติญาณ จุตูปปาตญาณ กำหนดอานาปานสติเป็นสัมมาสมาธิเป็นสมาธิเข้ามา สมาธิก็คือสมาธิ สมาธิมันยังรู้ได้ บุญเพนิวาसानุสติญาณระลึกอดีตชาติได้ อนาคตก็รู้ได้ เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างสมมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย

แต่เราเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา อาสวักขยญาณครบ อาสวักขยญาณประกอบไปด้วยอะไร สมาธิชอบ สติชอบ ความเพียรชอบ ระลึกชอบ มรรค ๘ ความเป็นมรรค ๘ มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเพราะอะไร เพราะจิตเวลามันไปตามกำลังของมัน อดีต อนาคตไม่ใช่ แล้วปัจจุบันอย่างไร

เวลาในสมัยปัจจุบัน เห็นไหม เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนให้ทำข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม วัตรปฏิบัติ วัตรปฏิบัติมันเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ แล้วพยายามทำความเข้าใจของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง นั่นแหละกิเลสคือคู่เจรจา กิเลสคือคู่เจรจา ถ้าทำความเข้าใจเป็น ถ้าทำสมาธิเป็น กิเลสคือคู่เจรจา เจริญอะไร การเจริญใจ นี่ไง ถ้าจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนาอะไร ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงมันก็เห็นกิเลสใจ

กิเลสเป็นคู่เจรจานะ แล้วเจรจากับกิเลสเจรจาได้หรือไม่ เจริญเป็นหรือเปล่า ถ้าเจริญแล้วใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ แล้วเจรจา เราตกลงกันได้หรือไม่ ถ้าตกลงกันไม่ได้ก็พ่ายแพ้อยู่ นั่นไง แล้วเห็นกิเลสไหม เวลาคนที่ปฏิบัติไม่เป็น หรือปฏิบัติไม่ได้ เขาก็บอกว่า “กิเลสเป็นนามธรรม จะไปเห็นมันได้อย่างไร เป็นนามธรรม” ชัดๆ ไม่มีคู่เจรจา พุดอยู่ฝ่ายเดียว นี่ไง พุดอยู่ฝ่ายเดียวใครก็พุดได้ เอ็งก็พุดไปสิ

แล้วถึงกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาเจริญอีกหนหนึ่ง การเรียนการศึกษาค้นคว้าไฉน เวลาเรากรรมฐาน กรรมฐานเวลาบวชแล้ว อุปัชฌาย์ให้มาแล้ว เกสา โลมา นะขา ทนต์ตา ตะโจ

กรรมฐาน ๕ แล้วกรรมฐาน ๕ ทำให้มันเกิดขึ้นมาเป็นความจริงหรือไม่ ถ้ามันเกิดขึ้นตามความเป็นจริงขึ้นมาในภาคปฏิบัติไ้

ภาคปฏิบัติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็มีการศึกษา ท่านก็ค้นคว้า แล้วเวลาค้นคว้าขึ้นมามันต้องค้นคว้าตามข้อเท็จจริง เวลาค้นคว้าขึ้นมาในภาคปริยัติ หลวงตาพระมหาบัวท่านเรียนจบมหา ๓ ประโยค ในภาคปริยัติ แล้วเวลาจะออกประพฤติปฏิบัติ “แล้วถ้ามันไม่มีล่ะ”

นี่ไง นี่ก็เหมือนกัน เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาท่านประพฤติปฏิบัติ **โรงงานใหญ่ที่ฝ่ายปริกษาในการประพฤติปฏิบัติก็เจ้าคุณอุบาลีฯ ไ้** สิ่งที่คุณศึกษา ศึกษาค้นคว้า วัดสระปทุมไ้ เวลามีปัญหาท่านก็ศึกษาค้นคว้าของท่านนี้ภาคปริยัติ เวลาภาคปริยัติ เห็นไหม เวลาเรานี้กิเลสคือคู่เจรจา เราเห็นกิเลสไหม แต่ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริงเป็นจังท่านเห็นของท่าน ท่านต้องรู้จักกิเลสของท่าน **ถ้าคนไม่รู้จักกิเลส ไม่เห็นกิเลส แล้วมันจะไปชำระล้างอย่างไร**

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสสติญาณ จุตูปปาตญาณ นี้อดีตและอนาคต เวลาจิตมันสงบแล้วเวลามันออกใช้ปัญญา ปัญญาอะไร ปัญญาที่ไหน มันไม่มีคู่เจรจา ไม่มีคู่เจรจาคือไม่เห็นกิเลส ไม่รู้จักกิเลส หลวงปู่ดูลย์ท่านพูดไ้ **ความคิดทั้งหมดนี้เป็นสมุทัย ผลของสมุทัยคือทุกข์ ความคิดทั้งหมด ความคิดทั้งหลายจะคิดเมื่อไร คิดในสมาธิ คิดนอกสมาธิ คิดตรงไหน**

ความคิดเกิดจากจิต จิตมีอวิชชา อวิชชาคือความไม่รู้ มันไม่รู้ตัวของมัน เวลามันคิด มันคิดไปโดยความพลั้งเผลอ มันก็คิดไปแล้ว แล้วคิดเรื่องอะไร คิดเรื่องธรรมะๆ ไ้ นี่ตริกันในธรรม ตริกันในธรรม ความคิดทั้งหลายทั้งปวงเป็นผลของสมุทัยคืออวิชชา ผลของมันเป็นทุกข์ “คิดเท่าไรก็ไม่รู้ต้องหยุดคิด” เวลามันหยุดของมันไ้ “จิตเห็นอาการของจิตเป็นมรรค ผลจากการจิตเห็นจิตเป็นนิโรธ” ดับทุกข์ ขณะ ชัดเจน ถ้ามันรู้จักกิเลสมันเห็นกิเลสของมันไ้ กิเลสคือคู่เจรจา

แต่ถ้ามันไม่รู้ไม่เห็นล่ะ มันปฏิบัติไม่เป็นล่ะ กิเลสมันชี้คอไ้ จับเขียดจับกบอยู่นั่นแหละ จับเขียดจับกบมันยังเป็นเขียดเป็นกบนะ ไ้ไ้กิเลสมันพลิกมันแพลง มันหลอกมันลวง มันทำลายตลอดเวลา ถ้ามันทำลาย เห็นไหม ถ้ามันเป็นจริงเป็นจัง ครูบาอาจารย์ท่านอบรมป่

เพราะท่านสอนมา กิเลสคือคู่เจรจา แล้วเอ็งจะเจรจาอย่างไรละ เอ็งจะเริ่มต้นอย่างไร ใครจะเจรจากับเอ็ง

กิเลสเป็นเจ้าวัฏจักร ครูบาอาจารย์ท่านสอนไว้ การประพฤติปฏิบัติที่มันไม่ได้ผลเพราะกิเลสของเราต่างหาก กิเลสของคน อำนาจวาสนาของคนอ่อนแอ ไม่มีวิมุติภาวะ แล้วไม่มีมาตรฐาน นี่ทำสมาธิฯ ทำสมาธิไม่เป็นก็สอนสมาธิได้ ทำสมาธิไม่เป็นแล้วมันเป็นสมาธิได้อย่างไร แล้วเวลาทำสมาธิฯ ใครให้ทำสมาธิละ

ในพระพุทธศาสนาสอนเรื่องอริยสัจ สอนเรื่องสัจจะเรื่องความจริง แล้วความจริง เห็นไหม นี่บุคคล ๔ คู่ ความจริงมันยังแบ่งเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป บุคคล ๔ คู่ คู่ที่ ๑ เขาเห็นกิเลส เขาจับกิเลส แล้วเขาเจรจาต่อรองกับกิเลส พิจารณา เวลาพิจารณาคู่ที่ ๑ ถ้าคู่ที่ ๑ ถ้าพิจารณาไปแล้ว ถ้ามันไม่สิ้นสุดของมัน การเจรจานั้นเจรจานั้นล่มสลาย การเจรจานั้นไม่เกิดผลประโยชน์ใดทั้งสิ้น แล้วไม่เกิดผลประโยชน์แล้วกิเลสพลิกแพลงขึ้นมา มันก็ถอยร่นลงไปเป็นปฏิกวนคนหนา เป็นมนุษยธรรมดา ไม่ได้เข้าคู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ หรอก

แล้วแต่ละคู่มันยังมีความลึกกลับซับซ้อนต่อไป นี่กิเลสคือคู่เจรจา แล้วถ้ามันจับกิเลสได้แล้วมันมีพิจารณาของมันได้ การเจรจามันยังต้องต่อเนื่องซับซ้อนไป นี่หลวงปู่มั่นใจ “แก้จิตแก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ” หลวงปู่มั่นใจจะแก้ตรงนี้ใจ แล้วท่านก็แก้จิตของลูกศิษย์ลูกหานี้ใจ ถึงว่าโรงงานผลิตพระอรหันต์ โรงงานผลิตพระอรหันต์ พระอรหันต์ในกึ่งกลางพระพุทธศาสนา

พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้อบรมบ่มเพาะเวลาอบรมบ่มเพาะขึ้นมา เวลา ๖๐ องค์ใจ “เธออย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก” ๖๐ องค์ ถ้าเป็นพระอรหันต์แล้วจบ อย่างไรก็ตามเขาก็รู้แจ้งของเขา เพราะเขารู้แจ้งในใจของเขา เพราะเขาเห็นกิเลส เขาได้เจรจา เขาได้กำจัด เขาได้ชะล้าง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดในหัวใจของเราไม่ได้เลย” ใหนั้นการเยาะเย้ยใจ แต่ตอนที่อาสวกัขย

ญาณทำลายอวิชชา นั่นนะ ครอบครวัของมาร มั่นมหัสจรรย์ขนาดไหน ความมหัสจรรย์ขึ้นมา เพราะอะไร

ไก่อ๊ะจะฟองอวิชชาไง ไก่อ้วแรกที่ไก่อ๊ะจะฟองอวิชชาออกมา ดอกบัวบานท่ามกลางหัวใจ ความสวยวิมุตติสุขๆ วิมุตติสุขเพราะอะไร สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ดำรงชีวิตอยู่ยังมีชีวิตอยู่ไง พอยังมีชีวิตอยู่ **วิมุตติสุขมันบาน ดอกบัวบานท่ามกลางหัวใจ** เวลาอรุณขึ้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มหัสจรรย์มีความสุข แล้วสุขแบบวิมุตติสุขไม่ใช่เรื่องโลก

เรื่องโลกไม่ต้องมาพูดกัน เรื่องโลกเป็นเรื่องของโลก ไม่มีความจริงหรอก จับกบจับเขียดอยู่นั่น เวลาสุขก็สุขแบบจับกบจับเขียด เดียวก็เจริญ เดียวก็เสื่อมอยู่อย่างนั้น นั่นก็เรื่องของโลก เพราะมันไม่เข้าสู่ธรรมหรอก โลกียปัญญา โลกุตตรปัญญา โลกีย-ปัญญาทั้งหลาย โลกียปัญญาทั้งสิ้น ไม่มีโลกุตตระแม้แต่ขี้เล็บขี้ผึ้ง จับกบจับเขียดมันจะเป็นโลกุตตระได้อย่างไร

กิเลสคือคู่เจรจา ถ้ามันรู้เห็นกิเลส นั่นแหละ นั้นแหละโลกุตตระเกิดตรงนั้น **โลกุตตระในพระพุทธศาสนา ี่นี้** ในพระพุทธศาสนา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่ง **ปัญญาคือภาวนา-มยปัญญา**

ในความเชื่อในศรัทธาในพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อรูป เคารพใดๆ ทั้งสิ้น ไม่เชื่อเทพเจ้าใดๆ ทั้งสิ้น ไม่เชื่อใครทั้งสิ้น เพราะจะเป็นสิ่งมีชีวิตในวัฏฏะนี้ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะหมด ไม่มีสิ่งใดคงที่ ไม่มี เพราะถ้าไม่มีสิ่งใดคงที่ ไม่มี มันมีวาระ มันเปลี่ยนแปลงตลอด แล้วการเปลี่ยนแปลงตลอดมันไปทั้งดีและชั่ว มันไม่มีสิ่งใดเป็นสัจจะความจริง

เว้นไว้แต่รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สัจธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ต่างหาก เวลากราบธรรมๆ ขึ้นมา แล้วธรรมมันอยู่ที่ไหน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม รัตนะสอง ก็กราบธรรมในคุณธรรมในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แล้วเวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาหัวใจเขาเป็นธรรมขึ้นมา คุณธรรมอันนั้นมันก็เป็น
 สัจจะความจริงขึ้นมา นี่ไง “เธออย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด
 เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” แล้วธรรมอยู่ไหนล่ะ จับกบจับเขียดอยู่นั่นแหละ ไม่มีอะไรเป็นขึ้น
 เป็นอันๆ เพราะอะไร เพราะว่าอ่อนแอไม่มีวาสนา ถ้ามันมีวาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
 เจ้าเล็งญาณ ใครที่มีอำนาจวาสนาแล้วอายุเขาน้อยเอาเขาก่อน ถ้าไม่เอาเขา เขาตายจากภพ
 ชาตินี้ไปแล้วมันจะหมดโอกาสไป

เราชาวพุทธ เราก็ตึงใจกันไว้ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติแล้วไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา
 เราก็คงสร้างคุณงามความดีของเรา ถ้าตายไปก็เกิดให้มันมีจิตนิสัยส่งเสริม ส่งเสริมให้เรา
 ประพฤติปฏิบัติให้อย่างน้อยจิตนี้พาดกระแส อย่างน้อยถ้าเป็นโสดาบันมันพาดกระแสแล้ว จิต
 ดวงนั้นต้องสิ้นสุดแห่งทุกขไปในอนาคตเด็ดขาด แต่ถ้ามันยังไม่พาดกระแส นรกแล้วผลของ
 วัฏฏะๆ ใจ ผลของวัฏฏะเดี๋ยวมันก็ดี เดี๋ยวมันก็ร้าย แล้วกิเลสมันยุมันเหี่ยวไป แล้วเวลา ดุสิต คน
 ดีๆ นี่แหละอารมณ์ชั่ววูบทำร้ายเขาไปแล้ว ทำลายเขาไปแล้ว นั่นเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์
 ทั้งสิ้น

แล้วจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ วัตรปฏิบัติของหลวงปู่
 เสาร์ หลวงปู่มั่นนี้สำคัญมาก คำว่า “สำคัญมาก” เพราะเป็นเครื่องอยู่ของใจ ใจ ใจมันดัน
 มันรน มันดิ้นวันหนึ่งดี ๕ นาที ร้าย ๒๔ ชั่วโมง ร้ายกาจนัก การประพฤติปฏิบัติสิ่งทีเกิดขวางอยู่คือ
 กิเลสในใจของคน ในใจของเราทั้งสิ้น เราทำแล้วไม่ได้ผล ไม่ได้สิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา เพราะ
 กิเลสในใจของเราทั้งสิ้น แล้วควบคุมมันไม่ได้ไป

เวลาทำความเข้าใจของใจเข้ามา ข้อวัตรปฏิบัติ ให้เป็นเครื่องอยู่ แล้วถ้ามันสงบระงับแล้ว
 มันวางอารมณ์อย่างไร มันประพฤติปฏิบัติอย่างไร ให้ชำนาญในวสี ชำนาญในวสีคือการเข้า
 การรักษาสมาธิของตนไง ถ้ารักษาสมาธิของตน รักษาๆ สมาธิของตนในความชำนาญของตน
 ในการประพฤติปฏิบัติทำซ้ำๆ เพื่อฝึกหัดให้มันมีความชำนาญของมัน

ถ้ามันมีความชำนาญของมันแล้วเราน้อมไป เราพยายามน้อมไปพิจารณากาย
 พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรมของเรา ถ้ามันพิจารณาได้ ถ้ามันน้อมไปได้ เห็น

ใหม่ ถ้ามันยอมไปได้มันเห็นสัจจะความจริง นั่นละกิเลสคือคู่เจรจา มันจับมันต้องของมันได้ ถ้ามันจับมันต้องของมันได้ ถ้าจับต้อง ถ้ามีวาสนาบารมีมันก็จับต้องของมัน เห็นไหม

เวลามันเห็นกาย เวลากาย กายมันคงที่ก็ได้ ถ้ากำลังไม่พอกายมันไหล ภาพมันไหล เวลาภาพมันไหล ภาพมันเอียง ภาพมันไม่คงที่เพราะอะไร สมาธิไม่พอ สมาธิไม่พอ เรากลับมาที่สมาธิสิ ถ้าเพราะมันมีสมาธิไง นี่ไง ที่ว่าไอ้หลับตาลืมตามันหลับตาลืมตาที่ไหน แล้วถ้ามันเห็นมันเห็นอย่างไร เวลาวิปัสสนา วิปัสสนาตรงไหน นี่วิปัสสนาๆ ด้วยจักขุญาณ วิปัสสนานี้จิตแก้จิต จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลามันเป็นสัจจะความจริง เวลามันจับ จับของมันได้ มันพิจารณาของมัน นี่คู่เจรจา แล้วมันยอมเจรจากับเราไหม มันไม่ยอมเจรจาเพราะอะไร

คนเขาจะเจรจากัน เขาเจรจาในระดับพื้นเดียวกัน นี่คู่เจรจามันต้องมีกำลัง แล้วมีความเคารพกัน มีความเกรงใจต่อกัน มันถึงจะเจรจากัน ทางโลกเราเป็นบุคคลล้มละลาย เราไม่มีสิทธิเลย บุคคลล้มละลายตอนนี้ ๓ ปี ๓ ปีพ้นภาวะล้มละลาย แล้วพ้นภาวะล้มละลายแล้วก็ต้องทรัพย์สิน เวลาก่อนล้มละลายได้ไปซ่อนทรัพย์สินไว้ไหนไหม โยกย้ายทรัพย์สินหรือเปล่า พอพ้นจากล้มละลายจะเอาทรัพย์สินของตนคืนหรือ แล้วคนล้มละลายจะไปเจรจากับใคร

สมาธิล้มละลายจะหลับตาลืมตาไม่เกี่ยว ชำนาญในวิธีของตน มีชำนาญของตน หลวงปู่มันเป็นโรงงานผลิตพระอรหันต์ “จิตเป็นอย่างไรๆ จิต จิตสงบไม่สงบ” เพราะคำว่า “สงบ” มันต้องมีวัตรปฏิบัตินี้ไง เป็นเครื่องอยู่ของใจเพราะอะไร เวลาเป็นสมาธิแล้วเสื่อม เวลาจิตเสื่อมคนภาวนาเขารู้ จิตเสื่อมนี้ไอ้โฮ! มันทรมานมาก มันทุกข์มันยาก มันทั้งวิตกทั้งวิจารณ์ ทั้งเสียตายทั้งคับแค้น ทั้งโทษตัวเอง ทั้งโทษคนอื่น โทษไปหมดละ เวลาจิตมันเสื่อม ถ้ามันจะเสื่อมให้มันเสื่อมไป

หลวงตาพระมหาบัวท่านจิตเสื่อม แล้วท่านไปหาหลวงปู่มันไง เวลาขอให้หลวงปู่มันแก๊ว “จิตนี้มันเหมือนเด็กๆ มันต้องการอาหาร แล้วถ้าเราไปตามเด็กนั้น เด็กมันจะอแงแล้วมันไม่เข้าใกล้ แล้วมันกระพัดกระเฟียด เราไม่ต้องไปยุ่งกับมัน เราหาอาหารไว้เผื่อมัน ถ้ามันหิวมันจะกลับมาหาอาหารเอง ให้กำหนดพุทโธไว้ พุทโธๆ พุทโธไว้ พุทโธ

ไว้” ท่านบอกว่าพุทโธเพราะมันเสื่อมไง มันทุกข์มันทรมานมาก เวลามันพุทโธๆ นี่ท่านบอกเลย ๓ วัน ๔ วันมันฟื้นมาไง คือจิตมันกลับมากินอาหารไง กลับมากินอาหารมันกลับมาอยู่กับพุทโธ

แต่เดิมกำหนดไว้เฉยๆ ไปทำกลดหลังเดียวเสื่อมหมดเลย ขนาดรู้ว่าเสื่อมด้วยนะ พอจิตมันจะเสื่อม ทิ้งเลยนะ รีบทำให้จบ ที่แรกก็ทำกลดเหมือนธรรมดา ธรรมดาของนักปฏิบัติเขาจะมีสติรอบคอบ จะทำอะไรมันจะสวยงามเพราะทำด้วยสติ ไม่ได้ประมาทเลินเล่อ ไม่ได้จับกบจับเขียดอะไรมาประกอบ ประกอบให้มันเสร็จ อันนั้นถ้ามันเป็นความมั่งง่าย เป็นความเคยชินแล้ว มันจะทำให้จิตนิสัยเป็นอย่างนั้น

เวลาผู้ที่ปฏิบัติเพราะสติมันสมบูรณ์อยู่แล้ว เวลาทำก็ตั้งใจทำ พอตั้งใจทำมันไปอยู่ที่นั่นหมดเลย แล้วมันเสื่อมหมดเลย เสื่อมหมดเลยท่านก็แสวงหาไปหาหลวงปู่มนี่แหละ ถ้าจิตมันเสื่อม จิตมันเหมือนเด็กๆ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่คือปุณฺณคนหนา ปุณฺณคนหนาทำสมาธิได้ยาก เพราะอะไร เพราะตา หู จมูก ลิ้น กายและหัวใจ หัวใจมันเคยอะไร เคยชินกับอะไร นี่ไง พระบวชใหม่ๆ เห็นใหม่ นิสัยฆราวาสมันติดมา นิสัยคือความเคยชิน

แล้วเวลาบวชเป็นพระแล้วสมณสาธูป ยืนชันก็ไม่ได้ เสียงดังก็ไม่ได้ นั่งรัดเข่าก็ไม่ได้ เพราะอะไร เพราะเสขียวัตรไง นี่เสขียวัตร ๗๕ ข้อนี้ผิดหมดละ ไม่ได้ๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น แต่เวลาผู้บวชใหม่แล้ว ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ท่านก็รู้ว่าเป็นผู้บวชใหม่ เขาเคยชินของเขามา ก็ต้องปรับปรุงของเขามา นี่ก็เหมือนกันผู้ที่ปฏิบัติปุณฺณคนหนา ปุณฺณคนหนาทำสมาธิได้ยาก อย่างมาชี้ไม่ว่าใครคนนั้นทำได้ คนนี้ทำได้ ทำได้นะละเมอเพื่อพกจับกบจับเขียดอยู่นั่นละ

แต่ถ้ามันเป็นจริง ๆ เป็นจริงคนที่เขาภาวนาเขามีสติ ต้องมีสติ ต้องมีคำบริกรรม ถ้าไม่มีคำบริกรรม จิตมันอยู่ได้อย่างไร นวกรรม คนไม่ทำงานมันจะมีผลงานอะไร คนไม่ตักน้ำดื่มมันจะมีน้ำที่ไหนดื่ม คนจะดื่มน้ำมันก็ต้องตักน้ำดื่ม คนจะกินอาหารมันก็ต้องมีสำหรับอาหาร มันไม่มีสำหรับอาหารมันจะกินอาหารได้อย่างไร **หัวใจที่มันจะเข้าสู่สมาธิ หัวใจที่มันจะเป็น** **สัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันต้องมีคำบริกรรม มันมีนวกรรม**

ถ้าไม่มีมันขาดบริกรรม จับกบจับเขียดแล้วก็มีของตน แล้วก็ทำสมาธินะ แล้วไม่รู้จักเข้าจักออก ไม่รู้จักเป็น มันไม่เป็นอะไรเลยหรือ ถ้ามันจะเป็น เห็นใหม่ นี่ปุณฺณคนหนา แล้ว

บุญชนคนหนาเวลาพิจารณานะ ถ้าใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามั่นไต่กัน ปัญญาอบรมสมาธิมัน พิจารณาจิตตลอดเวลาด้วยตริกในธรรม คือธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้ว เราศึกษาค้นคว้านั้นแหละ แล้วเวลาเราเทียบเคียงของเรา เห็นไหม กิเลสมันสู้ธรรมะไม่ได้หรอก

ธรรมะ ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้ายอดเยี่ยม เพราะ ธรรม คำว่า “ธรรม” คือการแสดง-ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจากหัวใจ ที่วิมุตติสุข หัวใจที่เป็นธรรมมันเหนือกิเลสอยู่แล้ว เพราะท่านฆ่ากิเลสแล้ว เพราะท่าน เห็นหมดแล้ว กิเลสคือคู่เจรจา แล้วท่านได้ประหัต-ประหารมันสิ้นไปจากใจของท่าน แล้ว แล้วท่านแสดงธรรมไว้ กิเลสมันจะมาต่อกรได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้หรอก

แต่! แต่กิเลสของเรามันเต็มหัวใจใจ แล้วธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้าคือสัญญาคือจำได้หมายรู้มา แล้วเรามีสติสัมปชัญญะเราก็ตริกในธรรมได้ พอ ตริกในธรรม ผลของมัน แล้วตริกในธรรมถ้ามั่นเท่าทันแล้วมันก็หยุด หยุดบ่อยครั้ง เข้าๆ แล้วถ้ามั่นน้อยไป น้อมไปเห็นกิเลสใจ กิเลสคือคู่เจรจา แล้วเจรจากับมันเป็น หรือเปล่า เจรจาคือวิปัสสนา สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน สมถกรรมฐานทำ ความสงบของใจไม่ได้ ทำสมาธิไม่ได้ ไม่มีสิทธิ์ได้เจรจา

เวลาเจรจานะ บุคคลล้มละลายก็ไม่มีสิทธิ์เจรจา แล้วทางโลกตอนนี้เขามีนิติบุคคล นิติ บุคคลมันตั้งบริษัทของมัน นิติบุคคล มันก็มีสิทธิ์ของมันตามนิติบุคคล นิติบุคคลคืออะไร คือ ปริยัติใจ ศึกษาค้นคว้ามาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาทั้งหมด เข้าใจ หมด เป็นนิติบุคคล นี่เหมือนกัน ใจหลับตาลืมตามีแต่เขียนบาลี วิจารณบาลี นั่นนะนิติบุคคล จะไม่มีทางได้เห็นกิเลส ไม่มีทาง ถ้าเป็นกิเลส กิเลสของใคร ศึกษาค้นคว้าธรรมะขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็มาวิเคราะห์วิจัย นิติบุคคลมันต้องตั้งตัวแทนใจ

บริษัทมันเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต เป็นนิติบุคคล ตั้งขึ้นมาตามกฎหมาย แล้วจะไปเจรจากับใคร มันเป็นเอกสารมันจะไปเจรจากับใครได้ มันก็ต้องแต่งตั้งตัวแทนใจใหม่ ใจนี้ก็เหมือนกัน แหม! วิเคราะห์วิจัยธรรมะ “อู๊ย! สัมโพชนงค์ ออ๊ย! เทวะ เหวะ ๒ กามสุขัลลิกานุโยค” ไม่ได้! ไร้สาระ! จับกบจับเขียดยังดีกว่าด้วย ใจนี้มันมีแต่กระดูกกบกระดูกเขียด ไม่ได้เขียด ไม่ได้เนื้อเขียดด้วย

เพราะมันเป็นนิติบุคคล มันไม่มีจิต มันไม่มีสมาธิ มันทำสมาธิไม่เป็น แล้วมันดูถูกดูแคลนความเป็นไปของนามธรรม แล้วกิเลสเป็นนามธรรมด้วยนะ แล้วไม่มีนะ แต่ความรู้เขามี นั่นนะไม่เคยเห็นกิเลสเลย ถึงบอกกิเลสเป็นนามธรรมไง พวกนิติบุคคลที่ไม่มีโอกาสได้เจรจา คือยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้ ไม่มีโอกาสเจรจาเพราะไม่เคยเห็นกิเลส แล้วไม่รู้จักกิเลส เพราะการประพฤติปฏิบัตินี้เป็นเรื่องของนามธรรมทั้งสิ้น เป็นเรื่องของหัวใจ เป็นเรื่องของจิตวิญญาณ มันไม่ใช่เป็นที่ปากกาดินสอ เป็นที่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เราศึกษา เราค้นคว้า เป็นภาคทฤษฎี นิติบุคคล จิตของเราต่างหาก จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ที่องค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าปรารภนาหรือสัตว์ชนสัตว์ เวลาแสดงธรรมๆ ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาแสดงธรรม แล้วเขาไม่รู้ไม่ได้หรอก สิ่งที่เขารู้ได้มันก็เป็นลาภ โลกธรรม ๘ มันเป็นเรื่องธรรมดา เพราะศาสนาแรกของโลกคือศาสนาถือผี จิตวิญญาณมันก็คือผี แล้วจิตวิญญาณมันก็อยู่ที่วาระใจ วาระที่เราเกิดมาเราไปเจอสิ่งใด

แต่ถ้ามีวาสนา เห็นไหม เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดมาพบพระพุทธศาสนาแล้วเราจะพยายาม ถ้ามีอำนาจวาสนา เราพยายามจะประพฤติปฏิบัติ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อสิ่งใดทั้งสิ้น ในวัฏฏะนี้ไม่มีสิ่งใดเป็นที่พึ่ง “เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด” แล้วธรรมมันอยู่ที่ไหนล่ะ ธรรมมันอยู่ที่หัวใจใจ ธรรมสัมผัสได้ด้วยจิต วิญญาณของบุคคล ด้วยใจของมนุษย์ ด้วยใจของเทวดา ดวงใจของอินทร์ของพรหมที่ประพฤติปฏิบัติพึ่งเทคน้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้าสำเร็จเป็นพระอรหันต์ เทวดา อินทร์ พรหมก็เป็นพระอรหันต์ได้

เราเป็นมนุษย์ๆ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประเสริฐที่สุด เพราะองค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าได้ทำลาย ชำระสะสางปราบปรามกิเลสในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ้นไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าถึงได้ชี้หน้ามาร แล้วอบรมบ่มเพาะให้ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติให้เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้น แล้วถ้าในหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินั้น

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านประสบความสำเร็จแล้วท่านถึงขั้นถูกขี้ผึ้งได้ชัดเจน แล้วเวลาเพชรน้ำหนึ่งๆ ลูกศิษย์ของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นก็เหมือนกัน ถ้าไม่เหมือนกันทำไมหลวงปู่มั่นท่านพูดถึงหลวงปู่ขาวละ พูดถึงหลวงตาพระมหาบัวดีทั้งนอกดีทั้งใน นอกนอกคือข้อวัตรปฏิบัติ นอกคือสิ่งที่เป็นสังคมที่จะเป็นแบบอย่าง

ใน ดีทั้งนอก ดีทั้งใน ในเพราะว่าหลวงปู่มั่นนิพพานไปแล้ว หลวงตาพระมหาบัวท่านกำลังประพฤติปฏิบัติของท่านด้วยความเข้มข้นของท่าน แล้วถ้าเข้มข้นของท่าน ถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติไ้ กิเลสคือคู่เจรจา แล้วถ้าเขาเห็นกิเลสของเขา เขาได้เจรจาของเขา แล้วเจรจาแล้วเจรจาด้วยกำลัง เจริญด้วยความสามารถ เจริญด้วยสติด้วยปัญญาของตน ชนะหรือแพ้ละ

ถ้ามันชนะ เวลาสิ้นสุด ชนะก็ชั่วครั้งชั่วคราว เพราะว่ากิเลสมันแก่นกิเลสมันไม่ยอมสิ่งใดง่ายๆ หรอก เพราะว่าเจ้าวัฏจักรมันต้องครอบครองสมบัติของมันอยู่แล้ว เวลาเจรจาแล้วเจรจาเล่า เวลาถึงที่สุดมันสรุปมันขาด นิโรธ ขณะจิต ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสัจเป็นบุคคลคู่ที่ ๑ ถ้าบุคคลคู่ที่ ๑ พาดกระแส ถ้าพาดกระแสแล้วต้องเป็นพระอรหันต์ในอนาคตกาลแน่นอน

แต่หลวงตาพระมหาบัวท่านอยู่กับหลวงปู่มั่น แล้วท่านขึ้นไปรายงานถึงผลปฏิบัติของท่าน เวลาติดสมาธิท่านก็ตั้งออกมา เวลาติดสมาธิ ๕ ปี หากกิเลสไม่เจอ เวลาติดสมาธิ ๕ ปี กิเลสคือคู่เจรจา ไม่มีคู่เจรจาคิดว่ามันจบไป หลวงปู่มั่นท่านก็ตั้งออกมา ตั้งออกมา มันก็เห็นกิเลสเห็นอสุภะอสุภัง เห็นคู่เจรจา แล้วเจรจาด้วยมหาสติ มหาปัญญาชะด้วยนะ พิจารณาแล้วพิจารณาเล่าจนถึงที่สุดใจ เวลามันสมุจเฉตปหาน ขณะมันขาด รายงานหลวงปู่มั่นหมดละ

แล้วหลวงปู่มั่นท่านรู้ว่า **ถ้าใครพาดกระแสเป็นพระโสดาบันแล้วเขาต้องถึงที่สุดแห่งทุกข์แน่นอน ต้องเป็นพระอรหันต์แน่นอน** หลวงตาพระมหาบัวก็เหมือนกัน เวลาท่านผ่านคู่ที่ ๓ ฉะนั้น ท่านต้องเป็นพระอรหันต์ในอนาคตกาลแน่นอน ถึงบอกว่าดีทั้งนอกและดีทั้งในใจ ทำไมหลวงปู่มั่นท่านสงสัยไว้อย่างนั้น ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ความเป็นธรรม “เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” แล้วธรรมมันอยู่กับใคร ธรรมมันอยู่ที่ไหน เวลาธรรมที่มันอยู่ในหัวใจ

ของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านมีอำนาจวาสนา ท่านก็ต้องชวนขยายขึ้นไป

เพราะเราไม่รู้ กิเลสคือคู่เจรจา แล้วไม่มีสิทธิ์ได้เจรจากับมันเลย เพราะไม่เห็น มีแต่มันเหยียบย่ำทำลาย เหยียบย่ำทำลายนะ ถ้าไม่เหยียบย่ำทำลาย ชีวิตในสมณเพศมันต้องตลอดรอดฝั่ง ชีวิตในสมณเพศถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน ถ้าซื่อสัตย์เพื่อให้ภพชาติมันสิ้นเข้า เพราะมันอยู่ที่वासนา ถ้าवासนา ขিপภา-ภิญญาปฏิบัติง่ายรู้ง่าย คนที่ปฏิบัติแล้วเขาเข้าใจของเขา เขาทำของเขาโดยสัจจะโดยความจริงของเขา

กิเลสคือคู่เจรจา เขาได้เห็นกิเลส เขาได้เจรจาด้วยวิปัสสนาญาณ จกขุ อุทปาทิ จักขุญาณเกิดขึ้นจากหัวใจจากจิตไม่ใช่จากดวงตา ดวงตามันเห็นของมัน เวลาผู้ที่พิจารณาในทางจกกรม ในการประพตติปฏิบัติเขาก็พิจารณาจากหัวใจของเขา เวลามันสมุจเฉทปหาน เวลามันชำระล้างกันมันก็ไปชำระล้างในหัวใจของเขา ชัยภูมิในการประพตติปฏิบัติคือสมถกรรมฐาน คือภาวสวะ คือภพ คือจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

เวลาสมุจเฉทปหาน เห็นไหม ตั้งแขนขาด ตัดแขน ตัดขาภิเลสโดยข้อเท็จจริง ตัดแขน ตัดขาของมัน จนตัดหัวมัน ตัดหัวคือทำลายภาวสวะ ทำลายภพ ทำลายชาติ ตัดแขน ตัดขา ตัดหัว แหงหัวใจมันอย่างนี้คู่เจรจา ถ้าการเจรจาโดยสัจจะโดยความจริง โดยมรรค โดยผล โดยการกระทำ โดยสัมมาทิฏฐิ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา จะต้องชำระล้างกิเลสเป็นขั้นเป็นตอนๆ มรรค ๔ ผล ๔ ในสัจจะในความจริงในการประพตติปฏิบัติใจ นี้พูดถึงว่ากิเลสคือคู่เจรจา

ปฏิบัติไม่เป็น มันไม่เคยรู้และไม่เคยเห็น แต่ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติ โสดาบันฆ่าหลานมัน ถ้าสภิกาคามีฆ่าลูกมัน พระอนาคามีฆ่าพ่อมัน คือความโลภ ความโกรธ ความหลง กองทัพใหญ่ เวลาทำลายอวิชชาฆ่าปุ้มัน ครอบครัวยของมารใจ เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติ แล้วเวลาการทำลายแต่ละภพแต่ละชาติ นี่กิเลสคือคู่เจรจนะ ถ้าจับต้องได้เห็นได้ตามความเป็นจริงมันถึงจะได้เจรจา ได้เจรจาคือวิปัสสนาญาณ

วิปัสสนา เห็นใหม่ มรรค ๔ ผล ๔ มันพิจารณาของมันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา เวลาเป็นสติ เป็นมหาสติ มหาปัญญา มันมหัศจรรย์ของมัน มันพิจารณาของมัน เวลามรรคมันเคลื่อน มรรค มันหมุนของมันไป เห็นใหม่ นี่มรรคนะ เจรจาด้วยอย่างนี้ เจรจาด้วยภาวนามยปัญญา แล้ว กิเลสมันหลบ มันซ่อน มันพลิก มันแปลง นี่กิเลสชัดๆ

แล้วเวลาพ่ายแพ้ หลวงตาพระมหาบัวท่านอดอาหาร ท่านผ่อนอาหารจะสู้กับกิเลสใน กำหนดกำลังของตนว่าพอจะบิณฑบาตได้ ลงมาบิณฑบาต ไปบิณฑบาตเดินไม่ไหว พระหนุ่มๆ นะ นั่งลงนะ นั่งลงแล้วทุกข์ เวลาปฏิบัติมันทุกข์ทั้งกายและใจ ทุกข์ทั้งกาย กายอดนอนผ่อน อาหาร ทุกข์ทั้งใจน้ำตาไหล ท่านพูดเองว่าน้ำตาไหล “อู้! กิเลสมันเอาภูษณาดีนะ วันใดถ้าผู้มี กำลังขึ้นมา ภูจะไม่ใช่หน้ามึงเลย” แต่ตอนนั้นก็ยังไม่ได้

เวลาคนที่มีความจรรยาเขากลัวใหม่ เขายอมแพ้ใหม่ เขาถอยกรูดๆ ใหม่ เพราะอะไร เพราะเขาสร้างมา ในประวัติหลวงตาพระมหาบัว หลวงปู่สีท่านพูดไว้ “ท่านสร้างมามากมาย มหาศาล” นี่ไง ความเป็นพระอรหันต์มันต้องแลกกับ เขาได้สร้างบุญสร้างกุศลของเขา มา จิตใจ เขาเข้มแข็ง จิตใจของเขา สัจจะในใจของเขา นี่มาตรฐาน มาตรฐานความคิด มาตรฐานการ ดำรงชีวิต มีมาตรฐาน ไม่หวั่นไหว ไม่แปรปรวน ไม่เหลวไหล ไม่จับกบจับเขียด ไม่ทำลายใคร ประารถนาทำลายกิเลส แล้วพยายามนะ เจาะจง รอบคอบ เพื่อจะค้นคว้าหาให้เจอ

ถ้าค้นคว้าหาเจอ นี่ไง หลวงตาพระมหาบัวท่านเทศน์บ่อยมาก “งานในการ ประพฤติปฏิบัติมีทั้งการขุดคุ้ย การประหัตประหาร การขุดคุ้ยคือหาคู่เจรจาให้เจอ แล้วคู่เจรจามันพลิกมันแปลง มันหลบมันหลีก มันปลิ้นมันปล้อน ร้ายกาจนัก กิเลสคือ คู่เจรจา”

แต่ปฏิบัติเหลวไหลจับกบจับเขียด มันไม่เห็นกิเลสเลย แล้วไม่รู้จักกิเลส ทำความสงบ ของใจยังไม่เป็น แล้วทำความสงบของใจก็ลุ่มๆ ดอนๆ เดี่ยวเจริญ เดี่ยวก็เสื่อม เวลาเจริญขึ้นมา ก็คิดว่าตัวเองมีคุณค่ามีราคา มีความสามารถ เวลามันเสื่อมไป สัญญาทั้งนั้น จำของเก่าๆ ไว้ แต่ความดีที่จะเพิ่มเติมขึ้นไปไม่มี มันก็เลยจับกบจับเขียดอยู่อย่างนั้นไง

นี่ไง การประพฤติปฏิบัติใน กิเลสคือคู่เจรจา หากิเลสให้พบ คือการขุดคุ้ยค้นคว้า หา แล้วเวลาเจอแล้ว โอ้ย! มันยังยืดยาวนาน ในทางการพูด ถ้าประเทศไหนด้อยค่า ไม่

มีกำลัง ไม่มีกองทัพ เขาตบหัวเล่นเลย ทรัพยากรเขากำหนดชี้เอาหมด คู่เจรจาทางการทูตมันยังเป็นเหยื่อ

แล้วเจรจากิลีสนะ มันกะล่อนกว่าเยอะเลย ไม่มีสิ่งใดที่จะเลวร้ายกับกิลีสในใจของคน เราเป็นคนดี เราเป็นคนที่มีสติปัญญา มันก็ปลิ้นปล้อนบอกว่าเป็นธรรมะ มันขอร่วมด้วย เราจะทำอะไรก็สมมุติเจอปมมาตลอด อนุสัยอยู่กับใจของคน ไม่เห็นกิลีส กิลีสเป็นเนื้อเดียวกับหัวใจ กิลีสเป็นเจ้าวัฏจักร ครอบงำภวาสวะ ครอบงำภพ ครอบงำจิตดวงนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เວ်ງตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แสวงหามาด้วยอำนาจวาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งที่ได้มาๆ นี้ได้มาด้วยอำนาจวาสนาบารมีด้วยการสะสมมาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย สิ่งที่ได้มามันมีพื้นฐานของมันมา ถ้ามันมีพื้นฐานของมันมา เห็นไหม สิ่งที่เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่นนะสัจธรรมความจริงอันนั้นมหัสจรรย์ มันมหัสจรรย์ในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง

คนที่มีอำนาจวาสนามีบารมีขนาดนั้น มันไม่เหมือนพวกเราคนโง่เง่าเต่าตุ่นโง่คนโง่เง่าเต่าตุ่น มันก็จับกบจับเขียดเท่านั้นแหละ มันไม่ใช่ไปรู้เรื่องอย่างไร เรื่องมรรคเรื่องผล

ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเพราะอะไร เพราะจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ บุญเพนิวาสนาบุญญาธิการย้อนไปอดีตชาติไม่มีวันที่สิ้นสุด จตุปปาตญาณในอนาคตกาลไปไม่มีวันจบวันสิ้น อาสวักขยญาณในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต่างหากที่ทำลายอวิชชา นี่ทำลายกิลีสต้นหาความทะยานอยาก ครอบครวัของมารทั้งหลายทั้งสิ้น

ถ้าทั้งหลายทั้งสิ้นมันเป็นความมหัสจรรย์ไหม มันเป็นความมหัสจรรย์ในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเสวยวิมุตติสุขๆ ถ้าเสวยวิมุตติสุข เห็นไหม พระปัจเจกพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบและพระปัจเจกพุทธเจ้าก็เสวยวิมุตติสุข แล้วก็อบรมบ่มเพาะตามอำนาจวาสนาของตนใจ ไม่เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศศาสนา ประกาศศาสนา คำว่า “ประกาศศาสนา” นั้นเพราะต้องมีอำนาจวาสนาบารมี

ถ้ามีอำนาจวาสนาบารมีใจ เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม ในพระไตรปิฎก เวลาแสดงธัมมจักขุนี้หัวใจของพระ-พุทธศาสนาใจ เทวเม ภิกขเว ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ อัตต-กิลมถานุโยค ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม พวกพราหมณ์ๆ ที่เขาทำของเขา ทุกรกิริยาๆ เนี่ย เขาทำของเขามากมายมหาศาลขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ได้ประพฤติปฏิบัติกับเขามาแล้ว ทำได้มากกว่าเขาอีกต่างหาก

กามสุขัลลิกานุโยค ในสมัยพุทธกาลมันมีพระที่บอกว่า “ทำอย่างไรก็ได้ เสดพกามอย่างใดให้มันเต็มทีอย่างไรก็ได้ ๕๐๐ ชาตีก็จบ ๕๐๐ ชาติทำจะเป็นพระอรหันต์” มันจะเป็นพระอรหันต์ไปไหน เพราะแต่ละภพแต่ละชาติได้สร้างเวรสร้างกรรมขนาดไหน เกิดชาติต่อไป คำว่า “๕๐๐ ชาติ” เขาเกิดของเขา ๕๐๐ ชาติ เขาเชื่อของเขาว่าเกิด ๕๐๐ ชาติแล้วทำของเขาอยู่อย่างนั้นจะสิ้นกิเลสของเขาไป กามสุขัลลิกานุโยคมันเป็นไปไม่ได้หรอก มันต้องเป็นคนที่มียอำนาจวาสนาเข้าไปทดสอบ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปทดสอบจนหมดจนสิ้นแล้ว มันไม่มีทางออก เห็นไหม

เวลาในทางสายกลางในพระพุทธศาสนา เวลาองค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธัมมจักขุ ใจ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาประกอบด้วยมรรค ๘ ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ ความชอบธรรมในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวักขยญาณทำลายอวิชชาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าใจ ถ้ามันทำลายกิเลสต้นหาความทะยานอยากในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันไม่มีกิเลสแม้แต่เล็กน้อย มันไม่มีสิ่งใดๆ เลย มันไม่มีสิ่งใดตกค้างในธรรมชาติคุณะ

ถ้าในหัวใจนี้ภาษาสมมุติ ถ้าสมมุติแล้วสมมุติมันเป็นของคู่ ถ้าของคู่แล้วมันโต้แย้งกัน ถ้าโต้แย้งกันในสัจจะเป็นความจริงของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ พอถึงเวลาที่ ธรรมสากัจฉา เอตมมฺมํคลมฺมุตฺ-ตมํ หลวงปู่มันท่านเวลาแก้จิตๆ มันก็เหมือนกันนั่นแหละ มันเป็นภาษาสมมุติ แต่สมมุติเข้าไปสู่สัจจะเป็นความจริงในหัวใจอันนั้น ผู้ที่เป็นความจริงมันเข้าใจได้

แต่ถ้าพวกจับกบจับเขียดเวลาเป็นสมมุติมันก็สมมุติต่อเนื่องไป มันไม่มีอะไรเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาหรอก มันไม่มีอะไรเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาตรงไหน ตรงที่มันทำภาวนาไม่เป็น ทำภาวนาไม่เป็นคือไม่มีพื้นฐาน ไม่มีเบสิก ไม่มีการก่อร่างสร้างตัว ไม่มีเป็นสัจจะความจริงขึ้นมาในหัวใจของตน ไม่มีธรรม ไม่มีธรรมไม่มีคุณธรรม ไม่มีสิ่งใดเป็นสัจจะความจริงเลย ไม่มีสิ่งใดตกค้างในหัวใจอันนั้น ถ้าไม่มีสิ่งใดตกค้างในหัวใจอันนั้น มันเลยเหลวไหลเหลวแหลกไป

แต่ถ้าเป็นความจริงอันนั้นนะ ถ้าเป็นสัจจะความจริงประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ ความชอบธรรมอันนั้นสวยวิมุตติสุขๆ เวลาแสดงธรรมๆ ใจ แสดงขึ้นมา ได้ปัญญาวิคคีย์ ได้ยสะ ได้ยสะ บริวารของยสะ ๖๐ องค์ “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์”

คำว่า “บ่วงที่เป็นโลก” ดุสิ ดูทางโลก โลกามิสนี่ นักบวชนักปฏิบัติเอาโลกเป็นใหญ่ มารยาสาไทย คำว่า “มารยาสาไทย” ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ผู้ใดพูดจาโกหกมดเท็จจะทำความชั่วอย่างใดๆ ในโลกนี้ไม่ได้เลย ทำได้ทั้งสิ้น” ถ้ามันโกหกมดเท็จใจ มันไม่มีสัจจะมีความจริงในหัวใจของมัน แล้วมันแสดงไปมันจะเป็นอะไร มันก็เป็นเรื่องหลงโลกทั้งสิ้น โลกามิสต้องการให้เขาเชื่อถือศรัทธา ต้องการให้เขาพะเน้าพะนอต่อตนใจ มันเป็นเรื่องอะไรนะ

แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริงในใจขององค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาวางธรรมและวินัยนี้ไว้ เวลาบวชพระ เอหิภิกขุท่านบวชให้เอง แล้วพอมากขึ้นก็เข้าถึงพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นภิกษุเข้ามาได้ สุดท้ายญัตติจตุตถกรรมนี้ใจ นี้ใจนิสสัย ๔ อภินิหารกิจ ๔ เวลาบวชแล้วให้กรรมฐาน ๕ เกสา โลมา นะชา ทันตา ตะใจ เธอจงประพฤติปฏิบัติขึ้นมา รุกขมูล-เสนาสน์ เป็นสนามรบ เป็นสนามรบต่อผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่

แต่ถ้าเป็นกรรมฐานเป็นสัจจะเป็นความจริง สนามรบคือหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้น ถ้ามันหาหัวใจของตนขึ้นมา มันจะมีสนามรบ มีสถานที่สัจจะความจริงขึ้นมาในหัวใจดวงนั้น ถ้าหาสนามรบของตัวเองไม่เจอ มันไม่มีชัยภูมิในการต่อสู้ มันก็ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน มันก็จับเขียดจับกบอยู่นั่นแหละ มันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมาได้หรอก แต่เวลาเป็นขึ้นเป็นอันเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจขององค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าใหม่ “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์” บ่วงที่เป็นโลก สิ่งที่เป็นโลกามิสทั้งหลายนี้บ่วงที่เป็นโลก แล้วไปติดมันอะไร

พระอรหันต์ไม่ทำลายศาสนา ไม่ทำลายความเชื่อมั่น ไม่ทำลายข้อเท็จจริงใดๆ ทั้งสิ้น เพราะมันเป็นความจริงในหัวใจของมันอยู่แล้ว พ้นจากบ่วงที่เป็นโลก แล้วถ้าจากบ่วงที่เป็นทิพย์ละ บ่วงที่เป็นทิพย์มันเห็นได้หมดละ โสดาบัน ๗ ชาติ สกิทาคามี อนาคามี ไม่เกิดในกามภพ แล้วเวลาทำลาย ทำลายภวาสวะ ทำลายภพ ทำลายจิตเดิมแท้ ทำลายทั้งสิ้นแล้วเป็นพระอรหันต์ พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เป็นทิพย์นี้มันเข้าใจได้หมดละ

เทวดา อินทร์ พรหม พังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นแล้วท่านเทศน์เรื่องอะไร เพราะเทวดา อินทร์ พรหมเขาก็รู้ของเขา นี่บ่วงที่เป็นทิพย์ ไม่มีบ่วงสิ่งใด ไม่มีสิ่งใดจะมาเยินยอปอขึ้นให้หัวใจนั้นผิดพลาดอะไรไปได้ทั้งสิ้น ถ้าเป็นพระอรหันต์ นี่ใจ องค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเสวยวิมุตติสุขๆ ใจ มันเป็นวิมุตติ-สุข พระปัจเจกพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขแล้วไม่ต้องเป็นภาระต้องมาให้พวกเดียรฉัตร นิครนถ์ เขามากลั่นแกล้ง มาทำลายตลอดเวลา

เรื่องโลกๆ เรื่องวิทยาศาสตร์ เราเชื่อวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์มันเป็นสื่อสารมวลชน มันเป็นสัจจะเป็นความจริงในวิทยาศาสตร์ แต่ใครใช้ละ เวลาพวกที่เขาเอาสิ่งทางเป็นวิทยาศาสตร์เอามาเล่นแร่แปรธาตุ ให้อวกาศที่ไม่มีเบสิกไม่มีพื้นฐานในการเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ นี่เออออห่อหมกไปหมด หลงใหลได้ปลื้มไปกับเขา ใครใช้ใครใช้สิ่งนั้นมาลวงโลก แต่ถ้าเป็นวิทยาศาสตร์ สิ่งที่เป็นคุณภาพชีวิต สิ่งที่เป็นปกติ เรื่องการใช้สอยเป็นข้อเท็จจริง นั่นเป็นเรื่องโลกที่เป็นสิ่งเรื่องของคุณภาพชีวิต แต่เอาจริงเอางังขึ้นมา

นี่พูดถึงว่าเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงเสวยวิมุตติสุข ถึงว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มหัศจรรย์ ครูบาอาจารย์บอกว่า “ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนา ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนาก็แล้วกันแหละ” พระพุทธศาสนาไม่มีสิ่งใดเคารพบูชาเคารพทั้งสิ้น ไม่อาศัยใครทั้งสิ้น อาศัยแต่อำนาจวาสนาของตนเอง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมไป อนุปฺพุทฺธิกา ถ้าเขาเริ่มต้นขึ้นใหม่ก็ให้เขาทำบุญกุศลของเขาก่อน เริ่มต้นจากทำบุญทำกุศลของเขา ถ้าทำบุญทำกุศลของเขาเนกขัมมะไป เวลาจะไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหมนี่ไง ให้ถือเนกขัมมะ ถ้ามีอำนาจวาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงแสดงอริยสัจ นี่พูดถึงว่าเริ่มต้นจากว่าไม่ให้เคารพใดๆ ทั้งสิ้นไป ให้เคารพตัวตนของตน ให้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ให้เชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยของเรา แล้วอยู่กับ ๓ โลกธาตุ กามภพ รูปภพ อรูปภพ มันมีสิ่งใดที่จะมาหลอกมาลวงได้

แต่มันหลอกลวงได้เพราะกิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตนไป กิเลสค้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตนมันทำให้ตัวเราอดพ้นไปไม่ได้ แล้วเราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เรามีบุญมีกุศลมาก แล้วถ้าคนที่ไม่มีความอำนาจวาสนาเขาไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนา แล้วไม่มีโอกาสได้นับถือพระพุทธศาสนา เห็นไหม

พระพุทธศาสนา คูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว “ภิกษุทั้งหลาย เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ อย่าไปซ้อนทับกัน โลกนี้เรารู้รอบนัก โลกนี้มันมีแต่ความทุกข์ความยากทั้งสิ้น” ถ้าในมุมมองของพระอรหันต์นะ ในมุมมองของพระอรหันต์ใจ ชาติปี ทุกๆ การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง แล้วเพราะการเกิดมีสถานะ มีตำแหน่ง มีหน้าที่มีการงาน ทุกๆ ทั้งนั้น แต่มันเป็นความจริง มันเป็นความจริงของวิญญู กามภพ รูปภพ อรูปภพ มันเป็นสัจจะเป็นความจริงของวิญญู ของวิญญู เพราะอะไร

เพราะสัตว์โลกเกิดมา ถ้ามีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วถ้าเขามั่นคงในพระพุทธศาสนา เขาสร้างบุญสร้างกุศลของเขา เขาทำคุณงามความดีของเขา เพราะบุญกุศลไป มันก็เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เห็นไหม

เวลาพวกพาลชน พวกกิเลสมันครอบงำหัวใจของมัน มันทำแต่ความพอใจของมัน กิเลสค้นหาความทะยานอยากบีบคั้นตัวเองแล้วก็ทำลายคนอื่น ทำลายไปทั้งสิ้น คิดว่าสิ่งนั้นมันจะเป็นประโยชน์กับตนๆ มันเป็นประโยชน์ของกิเลสต่างหาก เพราะกิเลสมันต้องการโอ้อวดโอ้อวดๆ อย่างนี้แหละอยู่ในอำนาจของมันไป แล้วมันยุมันเหยียดขึ้นไป

ก็ทำลายเขาไปทั่ว แล้วคิดว่าตนเองมีอำนาจวาสนาไป ตนเองมีอำนาจวาสนาแล้วทำบาปทำกรรมขึ้นมาแล้วมันไปไหน

เวลาเทวทัต เห็นไหม ทำลายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ห่อพระโลหิต ห่อเลือด เวลาทำสังฆเภท อนันตริยกรรมๆ ไร นรกอเวจีเลย นี่ไง เวลาทำบาป ทำบาปถึงทำกับใคร ดูสิ เวลาทำร้ายพ่อทำร้ายแม่นี่ “พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก” แล้วพ่อแม่ สิ่งที่ว่าให้กำเนิดชีวิตนี้มา แล้วฆ่าพ่อฆ่าแม่ก็อนันตริยกรรม ดูกรรมสิ แล้วเวลามันมีดมันบอด มันทำลายไปทั้งสิ้น มันว่ามันยิ่งใหญ่ ไร แล้วผลมันไปไหนล่ะ ผลมันก็นรกอเวจี เวรกรรมก็เรื่องหนึ่ง อนันตริยกรรมมันยิ่งหนักหนาสาหัสสาครรจ์ไร แล้วผลของมันที่มันได้ทำแล้วมันไปไหนล่ะ นี่ผลของวิญญูะไร นี่ไง ที่ว่าถึงที่จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะไร

ถ้าจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะอยู่ที่เวรกรรมของสัตว์โลกนี้ แล้วสัตว์โลกทำบุญทำบาปของแต่ละคนมาล่ะ มันถึงได้เสวยภพเสวยชาติของมันโดยตามเวรตามกรรมอันนั้น ไร แล้วตามเวรตามกรรมอันนั้นเวลาเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธ-ศาสนา การเกิด การเกิดเป็นอริยทรัพย์ ถ้าการเกิดเป็นอริยทรัพย์ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วอยากจะประพฤติปฏิบัติที่ศรัทธาในชาติปัจจุบันนี้ แล้วที่มาล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ เห็นไหม ผู้ที่ไม่มีวาสนาละ เขาไม่มีวาสนา เขาไม่มีโอกาสได้นับถือพระพุทธศาสนา เรามีอำนาจวาสนาแล้วเพราะเราได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วได้นับถือพระพุทธศาสนา เรามีศรัทธามีความเชื่อ ศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วก็มีภพกระทำได้มากได้น้อยแค่ไหนล่ะ อย่าให้กิเลสมันก่อกวนสิ อย่าให้กิเลสมันย่ำยี ถ้ากิเลสมันย่ำยีแล้วมันไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ไร นี่วิญญูมานะของมัน

โดยชาวพุทธ “นรกสวรรค์มีหรือไม่ ภพชาติมีหรือไม่ มรรคผลนี้ไม่มีเลย แล้วทำไมต้องมาทุกข์มายาก ยิ่งโง่งยิ่งแสวงหาผลประโยชน์ ยิ่งเหยียบย่ำทำลายคนอื่นมันเป็นบุญกุศลทั้งหมดละ” มันเป็นความดีของเขา เป็นความดีของกิเลส ไร ถ้ามันขัดแย้งกับทาน ศีล ภาวนา ระดับของทานๆ ไร ระดับของทานพวกเล่นแร่แปรธาตุเขาก็เอา

เรื่องของทานมาแสวงหาผลประโยชน์กัน แล้วเวลาคนที่เขาสละทานๆ ใจเขาเป็นธรรม เขาจะทำของเขา เขายังไม่กล้าทำของเขา มันเรรวนกันไปหมดไง

เขาถึงบอกว่าต้องทำบุญกับพระสงฆ์ๆ พระสงฆ์มีศีล ๒๒๗ ไม่น่าเชื่อถือ แล้วดูพระสงฆ์สิ พระสงฆ์ตัวทำลายเลยละ มันทำลายตัวของมันเองเพราะเกิดทิฏฐิมานะไง ถ้ามันไม่ทำลายมันจะมีเทวทัตหรือ ถ้ามันไม่ทำลาย ในพุทธกาลจะมีฉัพพัคคีย์ สัตตรสวัคคีย์หรือ ถ้ามันไม่ทำลายมันจะมีวินัยมาขนาดนี้หรือ

แล้วถ้าไม่ทำลาย เห็นไหม ดูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน พระกัสสปะจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาบอกได้ข่าวว่า “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว” พระกัสสปะปลงธรรมสังเวช

มันเรื่องปกติเรื่องธรรมดา เกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นเรื่องธรรมดา แต่มันไม่ธรรมดา เพราะเรามีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เพราะเราไม่ธรรมดาเพราะมันทุกข์มันยาก เพราะเราไม่ธรรมดา เพราะเราเกิดมาแล้วนี่เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเรายังประพฤติดิปฏิบัติขึ้นมาไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นขึ้นมา

พระโสดาบันอีก ๗ ชาติ อย่างน้อยโสดาบันพาดกระแสนี้มันมีอะไรบ้างเป็นหัวใจละ หลงไหลไปตะครุบจับกบจับเขียดแล้วก็ว่า “สินกิเลส สินกิเลส” โดนกิเลสมันครอบงำ สินกิเลสของใคร สินกิเลสมันต้องเป็นปัจจัยตั้ง สันติภูมิกโก ใ้สินกิเลส มีแต่หลอกลวงชาวโลกใจ จะให้เขาเคารพนับถือ ใ้พวกมหาโจร

ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมๆ ขึ้นมา ท่านไม่ต้องการใดๆ ทั้งสิ้นเลย พ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ มันจะมาก่อวณเรื่องอย่างนี้ขึ้นมาได้อย่างไรถ้ามันเป็นธรรม นี่มันเป็นกิเลสไง มันถึงเหี้ยมหย่าทำลายเขาไปทั่ว แล้วก็ยังยกตนข่มท่านว่าตัวเองเป็นธรรมๆ สินกิเลส กิเลสอะไรของมึง! มันไม่รู้จัก ไม่เคยพบไม่เคยเห็น มันไม่รู้เรื่องหรอก

แต่คนถ้ารู้ถ้าเห็นขึ้นมาแล้วถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาจนสววยวิมุตติสุข วิมุตติสุข มันมีความสุขของมัน เพราะมันพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ มันไม่มีบ่วง ไม่มีสิ่งใดรัดเลย

แล้วดูสิเวลามันรุ่งเรือง ในสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เพราะการเกิดเป็นสหชาติมหัศจรรย์ ถ้าใครเข้าไปใกล้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วถ้าได้ฟังธรรมๆ ฟังธรรมก็เพื่อบุญเพื่อกุศลอยู่แล้ว เพราะเข้าไปใกล้แล้วนี่อนาคต-ตั้งสัจญารู้หมดละ รู้ด้วยว่าเขามีอำนาจวาสนาหรือไม่มีอำนาจวาสนา ถ้าเขาไม่มีวาสนา แสดงธรรมอย่างไรเขาก็รู้ไม่ได้ แต่ถ้าเขาจะรู้ได้เขาต้องมีวาสนาของเขามา

ใจ

พระอรหันต์แสนกับ แล้วถ้าไม่ได้สร้างบุญกุศลมานานแล้วไหลจับกบจับเขียด ตะครูปยูนั่นแหละ ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน กบเขียดถ้าตะครูปได้มันยังเป็นอาหาร หรือเป็นสินค้า การนำมาเป็นอาหารก็ฆ่าสัตว์ ผิดศีล แล้วตะครูปได้นี้โดยธรรมชาติของ นักวิทยาศาสตร์ที่เขาทดสอบ เขาทำวิจัย เขาจับสัตว์อะไรมาเขาวิจัยแล้วเขาก็ปล่อย เขาไม่ฆ่ามัน เพราะมันมีคุณค่า สายพันธุ์ของมัน เขาดูแลเพื่อประโยชน์สภาวะแวดล้อม เพราะมันเป็นห่วงโซ่ของสิ่งมีชีวิต เขาไม่ทำ เขาก็ศึกษาวิจัยค้นคว้าของเขาเท่านั้น

ไฉนมันจับกบจับเขียด แล้วยังดีอกดีใจของตน มันจะมีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน ขึ้นมา มันไม่มี ไม่มีเพราะอะไรละ มันไม่มีเพราะว่าอำนาจวาสนาของเขา ทั้งๆ ที่เขาเกิดเป็นมนุษย์นะ เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วบวชเป็นพระนี่ เป็นนักรบจะรบกับกิเลสต้นหาความทะยานอยากของตน แล้วมันได้รับหรือไม่ละ มันแสวงหาอะไรกัน แสวงหายศถาบรรดาศักดิ์ แล้วแสวงหา นี่ธรรมทูตๆ จะเผยแผ่ธรรมๆ เผยแผ่ตัวเองให้ได้ก่อน ปฏิบัติให้ได้ก่อน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการมา ได้ปัญญาจักคิย ได้ยสะ บริวารของยสะ เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น “เธอกับเราทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์” เวลาเผยแผ่ไปมันถึงจะเป็นประโยชน์ใจ เป็นประโยชน์ อะไรก็ได้ ถ้ามมาอะไรก็ได้ พระอรหันต์มีความสงสัยอะไรในหัวใจบ้าง พระอรหันต์รู้ในอะไร รู้ในอริยสัจ พระอรหันต์ไม่รู้ในอะไร ไม่รู้ในสมมุติบัญญัติ เพราะสมมุติมันกะล่อน มันปลิ้นปล้อน มันเปลี่ยนไปทุกวัน

แต่ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง คนที่มันทุกข์มันยากเขาต้องการมรรคต้องการผล ต้องการอริยสัจ ต้องการความจริง ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผลของมัน

ทุกๆ ประการ พระพุทธศาสนาไม่มีของฟรี มีแต่บุญและบาปที่ตนได้สร้างมาและจะสร้างต่อไป แต่ถ้าทำตามความเป็นจริงขึ้นมา เรามีวาสนา เราจะประพฤติปฏิบัติ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธ-ศาสนา แล้วถึงกลางพระพุทธศาสนาจะเจริญอีกคนหนึ่ง มีคุณค่ามาก มีคุณค่าเพราะคนที่มีบุญยิ่งใหญ่

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นมีบุญยิ่งใหญ่ นัก นี้มาเกิดถึงกลางพระพุทธศาสนาแล้ว ใฝ่การประพฤติปฏิบัติใ้ ดูประวัติหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นสิ ๑๐ ปีของหลวงปู่เสาร์ เริ่มต้นที่เป็นมหานิกาย ละล้าละลังๆ อยู่อย่างนั้น แต่พอปักใจเอาความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ ก็ไปได้หลวงปู่มั่นมา แล้วปฏิบัติเริ่มต้นมันทุกข์มันยากขนาดไหน นี่มันทุกข์มันยากทั้งนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี ๖ ปีมันทดสอบหัวใจของตนใจ นี่ ๖ ปีทดสอบหัวใจของตน แล้วทำกับเจ้าลัทธิต่างๆ ที่ศึกษาค้นคว้ามาขนาดไหน ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาก็สำมะเลเทเมาจับบกจับเขียดไปอยู่กับเขานะ แต่นี้เพราะว่ามันไม่ใช่ มันไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน สมบัติ ๖ สมบัติ ๘ มันก็เรื่องการทำความสงบของใจ แล้วใจของคนมีบุญมีบาป มันก็สร้างเวรสร้างกรรมของเขามา เขาก็จะประพฤติปฏิบัติมาทั้งนั้น

ในสหชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดุสิต ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมากน้อยขนาดไหน เวลาเกิดแต่ละภพแต่ละชาติ พระเวสสันดรต่างๆ มันก็เป็นภพเป็นชาติหนึ่ง แล้วเขาทำมามากมายมหาศาลขนาดไหน แล้วคนที่ประพฤติปฏิบัติมาที่ยังไม่มีพระพุทธศาสนา เขาจะอย่างไร เพราะเขาไม่มีวาสนาของเขา เขาก็ทำไปตามกระแสนสังคม กระแสนบุญบาปในหัวใจของเขา มันก็เท่านั้นแหละ สมบัติ ๖ สมบัติ ๘ จะอภิญญาต่างๆ มันก็เป็นเรื่องโลกียปัญญา เรื่องของโลก เรื่องของฌานโลกีย์ โลภีย คือโลก โลกคือวัฏฏะไง ถ้าไม่มีวาสนา

พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาแล้วมันมีคุณค่ามาก แล้วเราก็ได้เกิดเป็นมนุษย์ไ้ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วถึงกลางพระพุทธศาสนา ผู้มีบุญมีกุศลเกิดขึ้นมา นี้ถึงกลางพระพุทธ-ศาสนา แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติเริ่มต้นมันลุ่มลึกคลุกคลานขนาดไหน ขนาดมีบุญมีวาสนาขนาดนั้นนะ แล้วเวลาท่านเอาจริงเอาจังของท่าน เพราะท่านมีบุญมีวาสนาของท่าน ท่านปฏิบัติของท่านขึ้นมาจนท่านเป็นพระอรหันต์ๆ

คำว่า “พระอรหันต์” คือมันชี้หน้ากิลเลสได้หมดละ มันชี้หน้ากิลเลสได้หมดแล้วมันต้องมี เห็นไหม มีมรรคมีผล มีการประพฤติปฏิบัติขึ้นมาโดยสัจจะโดยความจริงในหัวใจของท่าน ท่านถึงได้ชี้หน้ากิลเลส แล้วทำลายกิลเลสอวิชชาในใจของท่านสิ้นไป แล้วท่านอบรมบ่มเพาะมาเป็นธรรมทายาทๆ เป็นเพชรน้ำหนึ่งในลูกศิษย์ของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มากมายมหาศาลเพราะอะไร

เพราะเขาได้สร้างเวรสร้างกรรมร่วมกันมา ถ้าไม่ได้สร้างเวรสร้างกรรมร่วมกันมามันไม่พัง มันไม่เชื่อ ใจคำว่า “ฟังและเชื่อ” มันเป็นเรื่องศรัทธา เรื่องส่วนตัว เป็นสิทธิเสรีภาพ แต่คำว่า “วาสนา” มันลงๆ นะ ดูหลวงปู่ฝั้นท่านเป็นมหานิกาย ท่านก็ฟังเทศน์จากหลวงปู่ดุลย์มา เวลาไปศึกษาค้นคว้ากับหลวงปู่มั่น ท่านเมตตา ท่านคุ้มครอง ท่านดูแล มันเป็นธรรม ถ้าใจเป็นธรรมได้สร้างอำนาจวาสนามันเป็นธรรม คำว่า “เป็นธรรม” มันเข้ากัน มันซาบซึ้งในใจใจ ท่านอบรมบ่มเพาะ ท่านสั่งสอนให้ทำความสงบใจเข้ามา ก็พยายามฝึกหัด แล้วทำความสงบใจเข้ามาได้ด้วย

แล้วจะแทนคุณท่านบ้าง เพราะมหานิกาย ธรรมยุต มันเป็นนานาสังวาส นานาสังวาสอยู่ด้วยกันไม่ได้ กินด้วยกันไม่ได้ ท่านถึงได้ตัดสินใจยุติเป็นธรรมยุต เพื่อ! เพื่อได้อุปัฏฐากท่านบ้าง เวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาๆ น้ำร้อนก็ถวายท่านไม่ได้ เวลาพวกเรื่องยาเพื่อจะอุปัฏฐากท่านทำไม่ได้

นี่ใจ หัวใจของคนที่มีมันเป็นธรรมๆ มันเห็นบุญเห็นคุณ มันไม่ใช่บุญคุณเรื่องวัตถุ มันบุญคุณด้วยหัวใจ หัวใจด้วยสติ ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยการเอื้ออาทร ด้วยน้ำใจ เพราะจิตตภาวนาเขาต้องเอาหัวใจ เอาจิตของเขาประพฤติปฏิบัติ

คนเกิดมามีกายกับใจ ร่างกายมีโดยทั่วกันทั้งสิ้น เกิดมาเป็นมนุษย์มีเหมือนกันหมด แล้วมนุษย์ที่มีเหมือนกันหัวใจของเขาถ้ามันไม่เป็นธรรม เขาก็เป็นอันธพาล เขาเบียดเบียนตนและเบียดเบียนผู้อื่น ไปสร้างเวรสร้างกรรมก็ผลของวิภวภูตต้องตอบสนองเขา กรรมให้ผลแล้ว กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา แล้วอย่าติดดิน ทำดีแล้วไม่ได้ดี ดีอะไรของเอ็ง ดีหน้าไหว้หลังหลอก ดีพลิกแพลงอยู่อย่างนั้น อะไรมาดี ความดีมันต้องซื้อสัตย์สิ ไม่มีที่ลับไม่มีที่แจ้ง ความลับไม่มีในโลก ตัวเองทำ ตัวเองรู้อยู่เต็มหัวใจ เราเป็นคนดี

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราจะ “ทำไมเราโง่ขนาดนี้” โง่ขนาดนี้คือเราโง่เง่าเต่าตุ่นจับบกจับเขียด โง่กับกิเลสของตนให้กิเลสมันเหยียบย่ำทำลาย กิเลสเหยียบย่ำทำลายตัวเอง โง่จนไม่รู้จักตัวเองแล้วยังแสดงออกด้วยอำนาจบาตรใหญ่ มันบาตหุบบาตคาคนที่เป่ย์ธรรม นี่ถ้ามันไม่จริงใจ

แต่ถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง ๆ ด้วยอำนาจวาสนามันเห็นบุญเห็นคุณ ญัตติเป็นธรรมยุตเลย เพื่อจะได้มาอุปัฏฐากท่านบ้าง เวลาอุปัฏฐากท่านบ้าง อยู่อบรมบ่มเพาะมากับท่านด้วยมีอำนาจวาสนา

ถ้ามันเป็นกึ่งกลางพระพุทธศาสนา เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง” เวลาเจริญขึ้นแล้ว มันก็มีผู้นำก่อน ๆ หลวงตา-พระมหาบัวพูดถึงหลวงปู่มั่น โรงงานผลิตพระอรหันต์ โรงงานใหญ่คือหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ผลิตพระอรหันต์ ผลิตที่ไหน ผลิตที่แบบอย่างที่ท่านทำให้เห็น

แล้วเวลาคนที่เป่ย์ธรรมมันไปเห็นแล้วมันซาบซึ้ง หลวงปู่พรหมเวลาขึ้นไปหาหลวงปู่มั่นใจ ที่เชียงใหม่ “โอ้โฮ! ชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ ท่านรำลือนะ” หลวงตาพระมหาบัวท่านพูด ท่านได้ยินมาตั้งแต่เด็ก ๆ แล้วเวลาท่านออกประพฤติปฏิบัติ ออกบวชแล้วบวชแล้วไปศึกษาก่อน ศึกษาค้นคว้าแล้วเวลาจะออกบวช “แล้วถ้ามันไม่มีล่ะ” เห็นไหม คนมีวาสนาขนาดไหนก็แล้วแต่ กิเลสที่มันร้ายกาจนี้มันบิตมันพลั่ว มันจะพยายามปิดกัน

ถ้าเป็นชาวพุทธก็ให้เป็นชาวพุทธตามประเพณีเท่านั้น ทำบุญทำบาปมันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะก็อยู่ในอำนาจของเขา เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา จะต่อสู้กับกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ด้วยวาสนาของตนจะได้เป็นจริงเป็นจังมาน้อยขนาดไหนมันยังบอก “แล้วถ้าไม่มีล่ะ” ทั้ง ๆ ที่สร้างอำนาจวาสนามา ทั้ง ๆ ที่ได้สร้างคุณงามความดีมา

หลวงปู่มั่นเวลาท่านบวชแล้ว ทุกข์ยากขนาดไหน ประวัติหลวงปู่มั่นนั้นนะ เวลาทุกข์ยากขนาดไหน ถ้าเป็นจริงเป็นจัง ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาในหัวใจของท่านแล้วเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา นี่กึ่งกลางพระพุทธศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญเพราะว่าด้วยสายบุญสายกรรม ด้วยคนที่สร้างเวรสร้างกรรมมาเกิดร่วมกัน พอเกิดร่วมกันขึ้น

มาแล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไปมันเข้ากันๆ ใจ ทั้งจิตนิสัยอำนาจวาสนามันต่อเนื่องกันไป

เวลาต่อเนื่องขึ้นไป กึ่งกลางพระพุทธศาสนาจะเจริญอีกคนหนึ่ง เจริญในหัวใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านมีอำนาจวาสนาบรมบ่มเพาะๆ ขึ้นมา นี่เพชรน้ำหนึ่งๆ ธรรมทายาทมันเป็นรุ่น ๒ รุ่น ๓ ขึ้นมา มันถึงสืบต่อๆ ให้ความมั่นคงใจ

แต่ถ้าเป็นบุคคลคนหนึ่งมันก็ได้ชั่วครั้งชั่วคราว แต่นี่มันสืบต่อมา สืบต่อมาจนมั่นคง แล้วมันคงต้องมีอำนาจวาสนาด้วย ไม่มีวาสนามันไม่เชื่อ พอไม่เชื่อแล้วมันทำลาย พอมันทำลายขึ้นมาแล้วมันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันใจ

แต่ถ้าเป็นขึ้นเป็นอัน ทำไม่ถึงเป็นขึ้นเป็นอันละ เป็นขึ้นเป็นอัน เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนนะ สอนให้ทำความสงบใจเข้ามาก่อนๆ เวลาถ้าทำความสงบใจเข้ามาได้ คนที่มีวาสนานะ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

ถ้าจิตสงบขึ้นมาเนี่ย เวลาจิตสงบแล้วมันว่านั่นคือนิพพาน ถ้าไม่นิพพาน เวลาหลวงปู่มั่นท่านบอกว่า “พวกนี้พวกติดสมาธิ” มันติดสมาธินะ เพราะไม่มีวาสนา ไม่เข้าใจ แล้วไม่มีกำลังที่จะทำให้มันก้าวหน้าไปกว่านี้ มันเป็นไปไม่ได้ ถ้ามันติดในสมาธิก็ถาชีชีไพรใจ ก่อนพุทธกาลก็มีอยู่แล้ว ในสมัยพุทธกาลเขาก็ประพฤติปฏิบัติกันอยู่แล้ว แล้วเวลาปฏิบัติแล้วกามสุขัลลิกานุโยค อตตกิลมณานุโยคก็วนเวียนในวัฏฏะ นี่ผลของวัฏฏะ บุญและบาป ดีและชั่ว ถูกหรือผิด มันก็วนอยู่ในวัฏฏะใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ใจ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา แล้วทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาเกิดจากอะไร เกิดจากองค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากำหนดลมหายใจ อานาปานสติก่อน เพราะจิตมันต้องสงบระงับ ละโลก ละโลกคือละชีวิตใจ ละภพชาติ ละหัวใจของตนที่มันเป็นสมมุติบัญญัติที่เกิดเป็นมนุษย์ใจ สิทธิ-เสรีภาพ ความคิดความเห็นของตนนั้นนะ เวลามันพุ่มมันชาน มันทุกข์มันยากของมัน

เวลามาบวช เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกบวช ๖ ปี ๖ ปี พยายามประพฤติปฏิบัติทั้งหมด พยายามจะแสวงหาค้นคว้า ไปศึกษากับใครทั้งสิ้นก็อบรมบ่ม

เพราะสั่งสอนมาหมดสิ้นแล้ว ไม่ใช่! เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ กำหนดอานาปานสติเป็นสัมมาสมาธิเป็นสมาธิเข้ามา สมาธิก็คือสมาธิ สมาธิมันยังรู้ได้ บุพเพนิวาสานุสติญาณระลึกอดีตชาติได้ อนาคตก็รู้ได้ เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างสมมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย

แต่เราเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา อาสวักขยญาณครับ อาสวัก-ขยญาณประกอบไปด้วยอะไร สมาธิชอบ สติชอบ ความเพียรชอบ ระลึกชอบ มรรค ๘ ความเป็นมรรค ๘ มันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาเพราะอะไร เพราะจิตเวลามันไปตามกำลังของมัน อดีต อนาคตไม่ใช่ แล้วปัจจุบันอย่างไร

เวลาในสมัยปัจจุบัน เห็นไหม เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนให้ทำข้อวัตรปฏิบัติ เห็นไหม วัตรปฏิบัติ วัตรปฏิบัติมันเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ แล้วพยายามทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบระงับแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง นั่นแหละกิเลสคือคู่เจรจา กิเลสคือคู่เจรจา ถ้าทำความสงบของใจเป็น ถ้าทำสมาธิเป็น กิเลสคือคู่เจรจา เจริญอะไร การเจริญใจ นี่ไง ถ้าจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ายกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนาอะไร ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริง ถ้าเห็นสติปัฏฐาน ๔ ตามความเป็นจริงมันก็เห็นกิเลสไป

กิเลสเป็นคู่เจรจานะ แล้วเจรจากับกิเลสเจรจาได้หรือไม่ เจริญเป็นหรือเปล่า ถ้าเจริญแล้วใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ แล้วเจรจา เราตกลงกันได้หรือไม่ ถ้าตกลงกันไม่ได้ก็พ่ายแพ้อยู่ที่นั่นไง แล้วเห็นกิเลสไหม เวลาคนที่ปฏิบัติไม่เป็น หรือปฏิบัติไม่ได้ เขาก็บอกว่า “กิเลสเป็นนามธรรม จะไปเห็นมันได้อย่างไร เป็นนามธรรม” ชัดๆ ไม่มีคู่เจรจา พุดอยู่ฝ่ายเดียว นี่ไง พุดอยู่ฝ่ายเดียวใครก็พุดได้ เอ็งก็พุดไปสิ

แล้วถึงกลางพระพุทธานุศาสน์ ศาสนาเจริญอีกหนหนึ่ง การเรียนการศึกษาการค้นคว้าไ้ เวลาเรากรรมฐาน กรรมฐานเวลาบวชแล้ว อุปัชฌาย์ให้มาแล้ว เกสา โลมานะขา ทันทา ตะใจ กรรมฐาน ๕ แล้วกรรมฐาน ๕ ทำให้มันเกิดขึ้นมาเป็นความจริงหรือไม่ ถ้ามันเกิดขึ้นตามความเป็นจริงขึ้นมาในภาคปฏิบัติไ้

ภาคปฏิบัติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็มีการศึกษา ท่านก็ค้นคว้า แล้วเวลาค้นคว้าขึ้นมามันต้องค้นคว้าตามข้อเท็จจริง เวลาค้นคว้าขึ้นมาภาคปริยัติ หลวงตา

พระมหาบัวท่านเรียนจบมหา ๓ ประโยค นี่ภาคปริยัติ แล้วเวลาจะออกประพฤติปฏิบัติ “แล้วถ้ามันไม่มีล่ะ”

นี่ไง นี่ก็เหมือนกัน เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เวลาท่านประพฤติปฏิบัติ โรงงานใหญ่ที่ฝ่ายปริกษาในการประพฤติปฏิบัติก็เจ้าคุณอุบาลีฯ ใจ สิ่งที่ศึกษา ศึกษา ค้นคว้า วัดสระปทุมไ้ เวลามีปัญหาท่านก็ศึกษาค้นคว้าของท่านนี่ภาคปริยัติ เวลาภาค ปริยัติ เห็นไหม เวลาเรานี้กิเลสคือคู่เจรจา เราเห็นกิเลสไหม แต่ครูบาอาจารย์ที่ท่าน เป็นจริงเป็นจังท่านเห็นของท่าน ท่านต้องรู้จักกิเลสของท่าน ถ้าคนไม่รู้จักกิเลส ไม่เห็น กิเลส แล้วมันจะไปชำระล้างอย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ นี้อุตติ และอนาคต เวลาจิตมันสงบแล้วเวลามันออกใช้ปัญญา ปัญญาอะไร ปัญญาที่ไหน มัน ไม่มีคู่เจรจา ไม่มีคู่เจรจาคือไม่เห็นกิเลส ไม่รู้จักกิเลส หลวงปู่ดูลย์ท่านพูดไว้ ความคิด ทั้งหมดนี้เป็นสมุทัย ผลของสมุทัยคือทุกข์ ความคิดทั้งหมด ความคิดทั้งหลายจะคิด เมื่อไร คิดในสมาธิ คิดนอกสมาธิ คิดตรงไหน

ความคิดเกิดจากจิต จิตมีอวิชา อวิชาคือความไม่รู้ มันไม่รู้ตัวของมัน เวลามัน คิด มันคิดไปโดยความพลั้งเผลอ มันก็คิดไปแล้ว แล้วคิดเรื่องอะไร คิดเรื่องธรรมะๆ ใจ นี่ตริกันในธรรม ตริกันในธรรม ความคิดทั้งหลายทั้งปวงเป็นผลของสมุทัยคืออวิชา ผล ของมันเป็นทุกข์ “คิดเท่าไรก็ไม่รู้ต้องหยุดคิด” เวลามันหยุดของมันไ้ “จิตเห็นอาการ ของจิตเป็นมรรค ผลจากการจิตเห็นจิตเป็นนิโรธ” ดับทุกข์ ขณะ ชัดเจน ถ้ามันรู้จัก กิเลสมันเห็นกิเลสของมันไ้ กิเลสคือคู่เจรจา

แต่ถ้ามันไม่รู้ไม่เห็นล่ะ มันปฏิบัติไม่เป็นล่ะ กิเลสมันชี้คอไ้ จับเขียดจับกบอยู่ นั้นแหละ จับเขียดจับกบมันยังเป็นเขียดเป็นกบนะ ไ้ไ้นี้กิเลสมันพลิกมันแพลง มัน หลอกมันลวง มันทำลายตลอดเวลา ถ้ามันทำลาย เห็นไหม ถ้ามันเป็นจริงเป็นจัง ครูบา อาจารย์ท่านอบรมบ่มเพาะท่านสอนมา กิเลสคือคู่เจรจา แล้วเอ็งจะเจรจอย่างไรล่ะ เอ็งจะเริ่มตันอย่างไร ใครจะเจรจากับเอ็ง

กิเลสเป็นเจ้าวัฏจักร ครูบาอาจารย์ท่านสอนไว้ การประพฤติปฏิบัติที่มันไม่ ได้ผลเพราะกิเลสของเราต่างหาก กิเลสของคน อำนาจวาสนาของคนอ่อนแอ ไม่มีวุฒิ

ภาวะ แล้วไม่มีมาตรฐาน นี่ทำสมาธิๆ ทำสมาธิไม่เป็นก็สอนสมาธิได้ ทำสมาธิไม่เป็น แล้วมันเป็นสมาธิได้อย่างไร แล้วเวลาทำสมาธิๆ ใครให้ทำสมาธิล่ะ

ในพระพุทธศาสนาสอนเรื่องอริยสัจ สอนเรื่องสัจจะเรื่องความจริง แล้วความจริง เห็นไหม นี่บุคคล ๔ คู่ ความจริงมันยังแบ่งเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป บุคคล ๔ คู่ คู่ที่ ๑ เขาเห็นกิเลส เขาจับกิเลส แล้วเขาเจรจาต่อรองกิเลส พิจารณา เวลาพิจารณาคู่ที่ ๑ ถ้าคู่ที่ ๑ ถ้าพิจารณาไปแล้วถ้ามันไม่สิ้นสุดของมัน การเจรจานั้นเจรจานั้นล่มสลาย การเจรจานั้นไม่เกิดผลประโยชน์ใดทั้งสิ้น แล้วไม่เกิดผลประโยชน์แล้วกิเลสพลิกแปลงขึ้นมา มันก็ถอยร่นลงไปเป็นปุถุชนคนหนา เป็นมนุษย์ธรรมดา ไม่ได้เข้าคู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ หรือ

แล้วแต่ละคู่มันยังมีความลึกลับซับซ้อนต่อไป นี่กิเลสคือคู่เจรจา แล้วถ้ามันจับกิเลสได้ แล้วมันมีพิจารณาของมันได้ การเจรจามันยังต้องต่อเนื่องซับซ้อนไป นี่หลวงปู่่มั่นใจ “แก้จิตแก้ยากนะ แก้จิตแก้ยากนะ” หลวงปู่่มั่นจะแก้ผู้นี้ใจ แล้วท่านก็แก้จิตของลูกศิษย์ลูกหา นี่ใจ ถึงว่าโรงงานผลิตพระอรหันต์ โรงงานผลิตพระอรหันต์ พระอรหันต์ในกึ่งกลางพระพุทธศาสนา

พระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้อบรมบ่มเพาะ เวลาอบรมบ่มเพาะขึ้นมา เวลา ๖๐ องค์ใจ “เธออย่าไปซ้อนทางกัน โลกนี้เราร้อนนัก” ๖๐ องค์ถ้าเป็นพระอรหันต์แล้วจบ อย่างไรก็ตามเขาก็รู้แจ้งของเขา เพราะเขารู้แจ้งในใจของเขา เพราะเขาเห็นกิเลส เขาได้เจรจา เขาได้กำจัด เขาได้ชะล้าง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา เราไม่ดำริถึงเจ้า เจ้าจะเกิดในหัวใจของเราไม่ได้เลย” ใจนี้มันการเยาะเย้ยใจ แต่ตอนที่อาสวัชฌณญาณทำลายอวิชชานั้นนะ ครอบครัวยของมาร มันมหัศจรรย์ขนาดไหน ความมหัศจรรย์ขึ้นมาเพราะอะไร

ไก่เจาะฟองอวิชชาใจ ไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา ดอกบัวบานท่ามกลางหัวใจ ความสวยวิมุตติสุขๆ วิมุตติสุขเพราะอะไร สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ดำรงชีวิตอยู่ยังมีชีวิตอยู่ไฉน พอยังมีชีวิตอยู่ วิมุตติสุขมันบาน ดอกบัวบานท่ามกลางหัวใจ เวลาอรุณขึ้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา มหัศจรรย์มีความสุข แล้วสุขแบบวิมุตติสุขไม่ใช่เรื่องโลก

เรื่องโลกไม่ต้องมาพูดกัน เรื่องโลกเป็นเรื่องของโลก ไม่มีความจริงหรือก จับกบ จับเขียดอยู่นั่น เวลาสุขก็สุขแบบจับกบจับเขียด เดี่ยวก็เจริญ เดี่ยวก็เสื่อมอยู่อย่างนั้น นั่นก็เรื่องของโลกเพราะมันไม่เข้าสู่ธรรมหรือ โลภียปัญญา โลกุตตรปัญญา โลภีย-ปัญญาทั้งหลาย โลภียปัญญาทั้งสิ้น ไม่มีโลกุตตระแม้แต่ขี้เล็บขี้ผ้ง จับกบจับเขียดมัน จะเป็นโลกุตตระได้อย่างไร

กิเลสคือคู่เจรจา ถ้ามันรู้เห็นกิเลสที่นั่นแหละ นั่นแหละโลกุตตระเกิดตรงนั้น โลกุตตระในพระพุทธศาสนาใด นี่ไง ในพระพุทธศาสนา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่ง ปัญญาคือภาวนา-มยปัญญา

ในความเชื่อในศรัทธาในพระพุทธศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ให้เชื่อบุคคลใดๆ ทั้งสิ้น ไม่เชื่อเทพเจ้าใดๆ ทั้งสิ้น ไม่เชื่อใครทั้งสิ้น เพราะจะเป็นสิ่งมีชีวิตในวัฏฏะนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะหมด ไม่มีสิ่งใดคงที่ ไม่มี เพราะถ้าไม่มีสิ่งใดคงที่ ไม่มี มันมีวาระ มันเปลี่ยนแปลงตลอด แล้วการเปลี่ยนแปลงตลอดมันไป ทั้งดีและชั่ว มันไม่มีสิ่งใดเป็นสัจจะความจริง

เว้นไว้แต่รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สัจธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ต่างหาก เวลากราบธรรมๆ ขึ้นมา แล้วธรรมมันอยู่ที่ ไหน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม รัตนตรัย ก็กราบธรรมในคุณธรรมในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ

แล้วเวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาหัวใจเขาเป็นธรรมขึ้นมา คุณธรรมอันนั้นมัน ก็เป็นสัจจะความจริงขึ้นมา นี่ไง “เธออย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด” แล้วธรรมอยู่ไหนล่ะ จับกบจับเขียดอยู่นั่นแหละ ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันๆ เพราะอะไร เพราะว่าอ่อนแอไม่มีวาสนา ถ้ามันมีวาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณ ใครที่มีอำนาจวาสนาแล้วอายุเขาน้อยเอาเขาก่อน ถ้าไม่เอาเขา เขาตายจากภพชาตินี้ไปแล้วมันจะหมดโอกาสไป

เราชาวพุทธ เราก็ตั้งใจกันไว้ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติแล้วไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน ขึ้นมา เราก็จะสร้างคุณงามความดีของเรา ถ้าตายไปก็เกิดให้มันมีจิตนิสัยส่งเสริม ส่งเสริมให้เราประพฤติปฏิบัติให้อย่างน้อยจิตนี้พาดกระแสน้อยถ้าเป็นโสดาบัน

มันพาดกระแสงแล้ว จิตดวงนั้นต้องสิ้นสุดแห่งทุกขีไปในอนาคตเตตตชาติ แต่ถ้ามันยังไม่พาดกระแสง น่ากลัวผลของวิภูฏะๆ ใจ ผลของวิภูฏะเดียวมันก็ดี เดียวมันก็ร้าย แล้วกิเลสมันยุมันแห่ใจ แล้วเวลา ดุสิ คนดีๆ นี่แหละอารมณ์ชั่ววูบทำร้ายเขาไปแล้วทำลายเขาไปแล้ว นั่นเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์ทั้งสิ้น

แล้วจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติ วัตรปฏิบัติของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นนี้สำคัญมาก คำว่า “สำคัญมาก” เพราะเป็นเครื่องอยู่ของใจ ใจ ใจมันดินมันรน มันดีวันหนึ่งดี ๕ นาที ร้าย ๒๔ ชั่วโมง ร้ายกาจนัก การประพฤติปฏิบัติสิ่งที่กิดขวางอยู่คือกิเลสในใจของคน ในใจของเราทั้งสิ้น เราทำแล้วไม่ได้ผล ไม่ได้สิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา เพราะกิเลสในใจของเราทั้งสิ้น แล้วควบคุมมันไม่ได้ใจ

เวลาทำความสงบของใจเข้ามา ข้อวัตรปฏิบัติ ให้เป็นเครื่องอยู่ แล้วถ้ามันสงบระงับแล้วมันวางอารมณ์อย่างไร มันประพฤติปฏิบัติอย่างไร ให้ชำนาญในวสี ชำนาญในวสีคือการเข้าการรักษาสมาธิของตนใจ ถ้ารักษาสมาธิของตน รักษาๆ สมาธิของตนในความชำนาญของตน ในการประพฤติปฏิบัติทำซ้ำๆ เพื่อฝึกหัดให้มันมีความชำนาญของมัน

ถ้ามันมีความชำนาญของมันแล้วเราน้อมไป เราพยายามน้อมไปพิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรมของเรา ถ้ามันพิจารณาได้ ถ้ามันน้อมไปได้ เห็นไหม ถ้ามันน้อมไปได้มันเห็นสัจจะความจริง นั่นละกิเลสคือคู่เจรจา มันจับมันต้องของมันได้ ถ้ามันจับมันต้องของมันได้ ถ้าจับต้อง ถ้ามีวาสนาบารมีมันก็จับต้องของมันเห็นไหม

เวลามันเห็นกาย เวลากาย กายมันคงที่ก็ได้ ถ้ากำลังไม่พอกายมันไหว ภาพมันไหว เวลาภาพมันไหว ภาพมันเอียง ภาพมันไม่คงที่เพราะอะไร สมาธิไม่พอ สมาธิไม่พอ เรากลับมาที่สมาธิ ถ้าเพราะมันมีสมาธิใจ นี่ใจ ที่ว่าไฉ่หลับตาลืมตามันหลับตาลืมตาที่ไหน แล้วถ้ามันเห็น มันเห็นอย่างไร เวลาวิปัสสนา วิปัสสนาตรงไหน นี่วิปัสสนาๆ ด้วยจักขุญาณ วิปัสสนานี้จิตแก่จิต จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวิภูฏะ เวลามันเป็นสัจจะความจริง เวลามันจับ จับของมันได้ มันพิจารณาของมัน นี่คู่เจรจา แล้วมันยอมเจรจากับเราไหม มันไม่ยอมเจรจาเพราะอะไร

คนเขาจะเจรจากัน เขาเจรจาในระดับพื้นเดียวกัน นี่คู่เจรจามันต้องมีกำลัง แล้วมีความเคารพกัน มีความเกรงใจต่อกัน มันถึงจะเจรจากัน ทางโลกเราเป็นบุคคลล้มละลาย เราไม่มีสิทธิ์เลย บุคคลล้มละลายตอนนี้ ๓ ปี ๓ ปีพ้นภาวะล้มละลาย แล้วพ้นภาวะล้มละลายแล้วก็ต้องทรัพย์สิน เวลาถอนล้มละลายได้ไปซ่อนทรัพย์สินไว้ไหนไหม โยกย้ายทรัพย์สินหรือเปล่า พอพ้นจากล้มละลายจะเอาทรัพย์สินของตนคืนหรือ แล้วคนล้มละลายจะไปเจรจากับใคร

สมาธิล้มละลายจะหลับตาสีมตาไม่เกี่ยว ชำนาญในวสีของตน มีชำนาญของตน หลวงปู่มั่นเป็นโรงงานผลิตพระอรหันต์ “จิตเป็นอย่างไร จิต จิตสงบไม่สงบ” เพราะคำว่า “สงบ” มันต้องมีวัตรปฏิบัตินี้ไง เป็นเครื่องอยู่ของใจเพราะอะไร เวลาเป็นสมาธิแล้วเสื่อม เวลาจิตเสื่อมคนภาวนาเขารู้ จิตเสื่อมนี้โธโฮ! มันทรมานมาก มันทุกข์มันยาก มันทั้งวิตกทั้งวิจารณ์ ทั้งเสียตาย ทั้งคับแค้น ทั้งโทษตัวเอง ทั้งโทษคนโน้น โทษไปหมดล่ะ เวลาจิตมันเสื่อม ถ้ามันจะเสื่อมให้มันเสื่อมไป

หลวงตาพระมหาบัวท่านจิตเสื่อม แล้วท่านไปหาหลวงปู่มั่นไง เวลาขอให้หลวงปู่มั่นแก้ไข “จิตนี้มันเหมือนเด็กๆ มันต้องการอาหาร แล้วถ้าเราไปตามเด็กนั้น เด็กมันจะงอแง แล้วมันไม่เข้าใกล้ แล้วมันกระพัดกระเฟียด เราไม่ต้องไปยุ่งกับมัน เราหาอาหารไว้เผื่อมัน ถ้ามันหิวมันจะกลับมาหาอาหารเอง ให้กำหนดพุทโธไว้ พุทโธๆ พุทโธไว้ พุทโธไว้” ท่านบอกว่าพุทโธเพราะมันเสื่อมไง มันทุกข์มันทรมานมาก เวลามันพุทโธๆๆ นี่ท่านบอกเลย ๓ วัน ๔ วันมันฟื้นมาไง คือจิตมันกลับมากินอาหารไง กลับมากินอาหารมันกลับมาอยู่กับพุทโธ

แต่เดิมกำหนดไว้เฉยๆ ไปทำกลดหลังเดียวเสื่อมหมดเลย ขนาดรู้ว่าเสื่อมด้วยนะ พอจิตมันจะเสื่อม ทั้งเลยนะ รีบทำให้จบ ทีแรกก็ทำกลดเหมือนธรรมา ธรรมาของนักปฏิบัติเขาจะมีสติรอบคอบ จะทำอะไรมันจะสวยงามเพราะทำด้วยสติ ไม่ได้ประมาทเลินเล่อ ไม่ได้จับกบจับเขียดอะไรมาประกอบ ประกอบให้มันเสร็จ อันนั้นถ้ามันเป็นความมั่งง่าย เป็นความเคยชินแล้วมันจะทำให้จิตนิสัยเป็นอย่างนั้น

เวลาผู้ที่ปฏิบัติเพราะสติมันสมบูรณ์อยู่แล้ว เวลาทำก็ตั้งใจทำ พอตั้งใจทำมันไปอยู่ที่นั่นหมดเลย แล้วมันเสื่อมหมดเลย เสื่อมหมดเลยท่านก็แสวงหาไปหาหลวงปู่มั่นนี่แหละ ถ้าจิตมันเสื่อม จิตมันเหมือนเด็กๆ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่คือปุณฺณคนหนา

ปุถุชนคนหนาทำสมาธิได้ยาก เพราะอะไร เพราะตา หู จมูก ลิ้น กายและหัวใจ หัวใจมันเคยอะไร เคยชินกับอะไร นี่ไง พระบวชใหม่ๆ เห็นไหม นิสัยฆราวาสมันติดมา นิสัยคือความเคยชิน

แล้วเวลาบวชเป็นพระแล้วสมณสาธูป ยืนฉันก็ไม่ได้ เสียดังก็ไม่ได้ นั่งรัดเข่าก็ไม่ได้ เพราะอะไร เพราะเสขิยวัตรไง นี่เสขิยวัตร ๗๕ ข้อนี้ผิดหมดละ ไม่ได้ๆ ไม่ได้ทั้งสิ้น แต่เวลาผู้บวชใหม่แล้ว ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ท่านก็รู้ว่าเป็นผู้บวชใหม่ เขาเคยชินของเขามา ก็ต้องปรับปรุงของเขามา นี่ก็เหมือนกันผู้ที่ปฏิบัติปุถุชนคนหนา ปุถุชนคนหนานี้ทำสมาธิได้ยาก อย่างมาซีไม่ว่าใครคนนั้นทำได้ คนนี้ทำได้ ทำได้นะละเมอเพ้อพกจับกบจับเขียดอยู่นั่นละ

แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ เป็นจริงคนที่เขาภาวนาเขามีสติ ต้องมีสติ ต้องมีคำบริกรรม ถ้าไม่มีคำบริกรรม จิตมันอยู่ได้อย่างไร นวกรรม คนไม่ทำงานมันจะมีผลงานอะไร คนไม่ตักน้ำดื่มมันจะมีน้ำที่ไหนดื่ม คนจะตักน้ำมันก็ต้องตักน้ำดื่ม คนจะกินอาหารมันก็ต้องมีสำหรับอาหาร มันไม่มีสำหรับอาหารมันจะกินอาหารได้อย่างไร หัวใจที่มันจะเข้าสู่สมาธิ หัวใจที่มันจะเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันต้องมีคำบริกรรม มันมีนวกรรม

ถ้าไม่มีมันขาดบริกรรม จับกบจับเขียดแล้วก็มีของตน แล้วก็ทำสมาธิละ แล้วไม่รู้จักเข้าจักออก ไม่รู้จักเป็น มันไม่เป็นอะไรเลยหรือ ถ้ามันจะเป็น เห็นไหม นี่ปุถุชนคนหนา แล้วปุถุชนคนหนาเวลาพิจารณานะ ถ้าใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามันไต่กันปัญญาอบรมสมาธิมันพิจารณาจิตตลอดเวลาด้วยตริกในธรรม คือธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราศึกษาค้นคว้านั้นแหละ แล้วเวลาเราเทียบเคียงของเรา เห็นไหม กิเลสมันสู้ธรรมะไม่ได้หรอก

ธรรมะ ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายอดเยี่ยม เพราะธรรม คำว่า “ธรรม” คือการแสดง-ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจากหัวใจที่วิมุตติสุข หัวใจที่เป็นธรรมมันเหนือกิเลสอยู่แล้ว เพราะท่านฆ่ากิเลสแล้ว เพราะท่านเห็นหมดแล้ว กิเลสคือคู่เจรจา แล้วท่านได้ประหัต-ประหารมันสิ้นไปจากใจของท่านแล้ว แล้วท่านแสดงธรรมไว้ กิเลสมันจะมาต่อกรได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้หรอก

แต่! แต่กิเลสของเรามันเต็มหัวใจใจ แล้วธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือสัญญาคือจำได้หมายรู้มา แล้วเรามีสติสัมปชัญญะเราก็ตริกในธรรมได้ พอ

ตริกในธรรม ผลของมัน แล้วตริกในธรรมถ้ามันเท่าทันแล้วมันก็หยุด หยุดบ่อยครั้ง เข้าๆ แล้วถ้ามันนุ่มไป นุ่มไปเห็นกิเลสไง กิเลสคือคู่เจรจา แล้วเจรจากับมันเป็น หรือเปล่า เจรจาคือวิปัสสนา สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน สมถกรรมฐานทำ ความสงบของใจไม่ได้ ทำสมาธิไม่ได้ ไม่มีสิทธิ์ได้เจรจา

เวลาเจรจานะ บุคคลล้มละลายก็ไม่มีสิทธิ์เจรจา แล้วทางโลกตอนนี้เขามีนิติ บุคคล นิติบุคคลมันตั้งบริษัทของมัน นิติบุคคล มันก็มีสิทธิ์ของมันตามนิติบุคคล นิติ บุคคลคืออะไร คือปรีดีใจ ศึกษาค้นคว้ามาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้ามาทั้งหมด เข้าใจหมด เป็นนิติบุคคล นี่เหมือนกัน ให้อัลบัตาสิมตามิแต่เขียน บาลี วิจารณบาลี นั้นนะนิติบุคคล จะไม่มีทางได้เห็นกิเลส ไม่มีทาง ถ้าเป็นกิเลส กิเลส ของใคร ศึกษาค้นคว้าธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็มาวิเคราะห์ วิจัย นิติบุคคลมันต้องตั้งตัวแทนไง

บริษัทมันเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต เป็นนิติบุคคล ตั้งขึ้นมาตามกฎหมาย แล้วจะไป เเจรจากับใคร มันเป็นเอกสารมันจะไปเจรจากับใครได้ มันก็ต้องแต่งตั้งตัวแทนใช่ไหม ไอนี้ก็เหมือนกัน แหม! วิเคราะห์วิจัยธรรมะ “อู๊ย! สัมโพชฌงค์ โอ๊ย! เทวะ เหวะ ๒ กาม สุขัลลิกานุโยค” ไม่ได้! ไร้สาระ! จับกบจับเขี่ยยงดีกว่าด้วย ไอนี้มันมีแต่กระดูกกบ กระดูกเขี่ยด ไม่ได้เขี่ยด ไม่ได้เนื้อเขี่ยดด้วย

เพราะมันเป็นนิติบุคคล มันไม่มีจิต มันไม่มีสมาธิ มันทำสมาธิไม่เป็น แล้วมันดู ถูกดูแคลนความเป็นไปของนามธรรม แล้วกิเลสเป็นนามธรรมด้วยนะ แล้วไม่มีนะ แต่ ความรู้เขามี นั้นนะไม่เคยเห็นกิเลสเลย ถึงบอกกิเลสเป็นนามธรรมไง พวกนิติบุคคลที่ ไม่มีโอกาสได้เจรจา คือยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้ ไม่มีโอกาสเจรจาเพราะไม่เคยเห็นกิเลส แล้วไม่รู้จักกิเลส เพราะการประพฤติปฏิบัตินี้เป็นเรื่องของนามธรรมทั้งสิ้น เป็นเรื่อง ของหัวใจ เป็นเรื่องของจิตวิญญาณ มันไม่ใช่เป็นที่ปากกาตินสอ เป็นที่ธรรมะขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา เราศึกษา เราค้นคว้า เป็นภาคทฤษฎี นิติบุคคล จิตของเราต่างหากๆ จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ที่องค์ สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าปรารถนาวิธีสัตว์ชนสัตว์ เวลาแสดงธรรมๆ ถ้าไม่มี อำนางวาสนาแสดงธรรมแล้วเขาไม่รู้ไม่ได้หรอก สิ่งที่เขารู้ได้มันก็เป็นลาภ โลกธรรม ๘

มันเป็นเรื่องธรรมดา เพราะศาสนาแรกของโลกคือศาสนาถือผี จิตวิญญาณมันก็คือผี แล้วจิตวิญญาณมันก็อยู่ที่วาระใด วาระที่เราเกิดมาเราไปเจอสิ่งใด

แต่ถ้ามีวาสนา เห็นใหม่ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เวลาเกิดมาพบพระพุทธศาสนาแล้วเราจะพยายาม ถ้ามีอำนาจวาสนา เราพยายามจะประพฤติปฏิบัติ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อสิ่งใดทั้งสิ้น ในวัฏฏะนี้ไม่มีสิ่งใดเป็นที่พึ่ง “เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด” แล้วธรรมมันอยู่ที่ไหนล่ะ ธรรมมันอยู่ที่หัวใจ ธรรมสัมผัสได้ด้วยจิตวิญญาณของบุคคล ด้วยใจของมนุษย์ ด้วยใจของเทวดา ด้วยใจของอินทร์ของพรหมที่ประพฤติปฏิบัติพึ่งเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสำเร็จเป็นพระอรหันต์ เทวดา อินทร์ พรหมก็เป็นพระอรหันต์ได้

เราเป็นมนุษย์ๆ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทำลาย ชำระสะสางปราบปรามกิเลสในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสิ้นไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงได้ชี้หน้ามาร แล้วอบรมบ่มเพาะให้ผู้ประพฤติปฏิบัติให้เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้น แล้วถ้าในหัวใจของผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นั้น

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านประสบความสำเร็จแล้วท่านถึงชี้ถูกชี้ผิดได้ชัดเจน แล้วเวลาเพชรน้ำหนึ่งๆ ลูกศิษย์ของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นก็เหมือนกัน ถ้าไม่เหมือนกันทำไมหลวงปู่มั่นท่านพูดถึงหลวงปู่ชาวละ พูดถึงหลวงตาพระมหาบัวดีทั้งนอกดีทั้งใน นอก นอกคือข้อวัตรปฏิบัติ นอกคือสิ่งที่ เป็นสังคมที่จะเป็นแบบอย่าง

ใน ดีทั้งนอก ดีทั้งใน ในเพราะว่าหลวงปู่มั่นนิพพานไปแล้ว หลวงตาพระมหาบัวท่านกำลังประพฤติปฏิบัติของท่านด้วยความเข้มข้นของท่าน แล้วถ้าเข้มข้นของท่าน ถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใด กิเลสคือคู่เจรจา แล้วถ้าเขาเห็นกิเลสของเขา เขาได้เจรจาของเขา แล้วเจรจาแล้วเจรจาด้วยกำลัง เจริญด้วยความสามารถ เจริญด้วยสติด้วยปัญญาของตน ชนะหรือแพ้ละ

ถ้ามันชนะ เวลาสิ้นสุด ชนะก็ชั่วครั้งชั่วคราว เพราะว่ากิเลสมันแค้นกิเลสมันไม่ยอมสิ่งใดง่าย ๆ หรอก เพราะว่าเจ้าวัฏจักรมันต้องครอบครองสมบัติของมันอยู่แล้ว เวลาเจรจาแล้วเจรจาล่า เวลาถึงที่สุดมันสรุปมันขาด นิโรธ ขณะจิต ทุกข์ สมุทัย นิโรธ

มรรค จิตนี้กลั่นออกมาจากอริยสัจเป็นบุคคลคู่ที่ ๑ ถ้าบุคคลคู่ที่ ๑ พาดกระแสง ถ้าพาดกระแสงแล้วต้องเป็นพระอรหันต์ในอนาคตกาลแน่นอน

แต่หลวงตาพระมหาบัวท่านอยู่กับหลวงปู่มั่น แล้วท่านขึ้นไปรายงานถึงผลปฏิบัติของท่าน เวลาติดสมาธิท่านก็ดึงออกมา เวลาติดสมาธิ ๕ ปี หากกิเลสไม่เจอ เวลาติดสมาธิ ๕ ปี กิเลสคือคู่เจรจา ไม่มีคู่เจรจาคิดว่ามันจบใจ หลวงปู่มั่นท่านก็ดึงออกมา ดึงออกมา มันก็เห็นกิเลส เห็นอสุภะอสุภัง เห็นคู่เจรจา แล้วเจรจาด้วยมหาสติ มหาปัญญาชะด้วยนะ พิจารณาแล้วพิจารณาเล่าจนถึงที่สุดใจ เวลามันสมุจเฉทปหาน ขณะมันขาด รายงานหลวงปู่มั่นหมดละ

แล้วหลวงปู่มั่นท่านรู้ว่า ถ้าใครพาดกระแสงเป็นพระโสดาบันแล้วเขาต้องถึงที่สุดแห่งทุกข์แน่นอน ต้องเป็นพระอรหันต์แน่นอน หลวงตาพระมหาบัวก็เหมือนกัน เวลาท่านผ่านคู่ที่ ๓ ฉะนั้น ท่านต้องเป็นพระอรหันต์ในอนาคตกาลแน่นอน ถึงบอกว่าดีทั้งนอกและดีทั้งในใจ ทำไมหลวงปู่มั่นท่านสงสัยไว้อย่างนั้น ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ความเป็นธรรม “เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” แล้วธรรมมันอยู่กับใคร ธรรมมันอยู่ที่ไหน เวลาธรรมที่มันอยู่ในหัวใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านมีอำนาจวาสนา ท่านก็ต้องชวนชวนขึ้นไป

เพราะเราไม่รู้ กิเลสคือคู่เจรจา แล้วไม่มีสิทธิ์ได้เจรจากับมันเลย เพราะไม่เห็น มีแต่มันเหยียบย่ำทำลาย เหยียบย่ำทำลายนะ ถ้าไม่เหยียบย่ำทำลาย ชีวิตในสมณเพศมันต้องตลอดรอดฝั่ง ชีวิตในสมณเพศถ้าปฏิบัติแล้วไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน ถ้าถือสัตย์เพื่อให้ภพชาติมันสิ้นเข้า เพราะมันอยู่ที่वासนา ถ้าवासนา ขিপป่า-ภิญญาปฏิบัติง่ายรู้ง่าย คนที่ปฏิบัติแล้วเขาเข้าใจของเขา เขาทำของเขาโดยสัจจะโดยความจริงของเขา

กิเลสคือคู่เจรจา เขาได้เห็นกิเลส เขาได้เจรจาด้วยวิปัสสนาญาณ จกขุ อุตปาติ จักขุญาณเกิดขึ้นจากหัวใจจากจิตไม่ใช่จากดวงตา ดวงตามันเห็นของมัน เวลาผู้ที่พิจารณาในทางจกกรม ในการประพฤติปฏิบัติเขาก็พิจารณาจากหัวใจของเขา เวลามันสมุจเฉทปหาน เวลามันชำระล้างกันมันก็ไปชำระล้างในหัวใจของเขา ชัยภูมิในการประพฤติปฏิบัติคือสมถกรรมฐาน คือภาวสวะ คือภพ คือจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

เวลาสมุจเฉตปหาน เห็นใหม่ ตั้งแนชขาด ตัดแนช ตัดชากิเลสโดยข้อเท็จจริง ตัดแนช ตัดชชของมัน จนตัดหัวมัน ตัดหัวคือทำลายภวสวะ ทำลายภพ ทำลายชชาติ ตัดแนช ตัดชช ตัดหัว แหงหัวใจมันอย่างนี้คู่เจรจา ถ้าการเจรจาโดยสัจจะโดยความจริง โดยมรรค โดยผล โดยการกระทำ โดยสัมมาทิฐิ ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา จะต้องชำระล้างกิเลสเป็นขั้นเป็นตอนๆ มรรค ๔ ผล ๔ ในสัจจะในความจริงในการประพฤติปฏิบัติไง นี่พูดถึงวากิเลสคือคู่เจรจา

ปฏิบัติไม่เป็น มันไม่เคยรู้และไม่เคยเห็น แต่ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติ โสดาบ้นฆ่าหลานมัน ถ้าสภิกหาคามิฆ่าลูกมัน พระอนาคามีฆ่าพ่อมัน คือความโลภ ความโกรธ ความหลง กองทัพใหญ่ เวลาทำลายอวิชชาฆ่าปู่มัน ครอบครวัชของมารไง เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติแล้วเวลาการฆ่าการทำลายแต่ละภพแต่ละชชาติ นี่กิเลส คือคู่เจรจนะ ถ้าจับต้องได้เห็นได้ตามความเป็นจริงมันถึงจะได้เจรจา ได้เจรจาคือ วิปัสสนาญาณ

วิปัสสนา เห็นใหม่ มรรค ๔ ผล ๔ มันพิจารณาของมันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา เวลาเป็นสติ เป็นมหาสติ มหาปัญญา มันมหัศจรรย์ของมัน มันพิจารณาของมัน เวลา มรรคมันเคลื่อน มรรคมันหมุนของมันไป เห็นใหม่ นี่มรรคนะ เจรจาด้วยอย่างนี้ เจรจาด้วยภาวนามยปัญญา แล้วกิเลสมันหลบ มันซ่อน มันพลิก มันแพลง นี่กิเลสชัดๆ

แล้วเวลาพ่ายแพ้ หลวงตาพระมหาบัวท่านอดอาหาร ท่านผ่อนอาหารจะสู้กับ กิเลสไง กำหนดกำลังของตนว่าพอจะบิณฑบาตได้ ลงมาบิณฑบาต ไปบิณฑบาตเดิน ไม่ไหว พระหนุ่มๆ นะ นั่งลงนะ นั่งลงแล้วทุกข์ เวลาปฏิบัติมันทุกข์ทั้งกายและใจ ทุกข์ทั้งกาย กายอดนอนผ่อนอาหาร ทุกข์ทั้งใจน้ำตาไหล ท่านพูดเองว่าน้ำตาไหล “อู้! กิเลส มีงเอกุขขนาดนี้ะ วันใดถ้ากูมีกำลังขึ้นมา กูจะไม่ไ้วหน้ามึงเลย” แต่ตอนนั้นก็ยังไม่ได้

เวลาคนที่มีอำนาจวาสนาเขากลับใหม่ เขายอมแพ้ใหม่ เขาถอยกรูดๆ ใหม่ เพราะอะไร เพราะเขาสร้างมา ในประวัติหลวงตาพระมหาบัว หลวงปู่ลีท่านพูดไว้ “ท่าน สร้างมามากมายมหาศาล” นี่ไง ความเป็นพระอรหันต์มันต้องแสนกับ เขาได้สร้างบุญ สร้างกุศลของเขามา จิตใจเขาเข้มแข็ง จิตใจของเขา สัจจะในใจของเขา นี่มาตรฐาน มาตรฐานความคิด มาตรฐานการดำรงชีวิต มีมาตรฐาน ไม่หวั่นไหว ไม่แปรปรวน ไม่

เหลวไหล ไม่จับกบจับเขียด ไม่ทำลายใคร ประารถนาทำลายกิเลส แล้วพยายามจะเจาะจง รอบคอบ เพื่อจะค้นคว้าหาให้เจอ

ถ้าค้นคว้าหาเจอ นี่ไง หลวงตาพระมหาบัวท่านเทศน์บ่อยมาก “งานในการประพฤติปฏิบัติมีทั้งการขุดคุ้ย การประหัดประหาร การขุดคุ้ยคือหาคู่เจรจาให้เจอ แล้วคู่เจรจามันพลิกมันแพลง มันหลบมันหลีก มันปลิ้นปล้อน ร้ายกาจนัก กิเลสคือคู่เจรจา”

แต่ปฏิบัติเหลวไหลจับกบจับเขียด มันไม่เห็นกิเลสเลย แล้วไม่รู้จักกิเลส ทำความสงบของใจยังไม่เป็น แล้วทำความสงบของใจก็ลุ่มๆ ดอนๆ เดี่ยวเจริญ เดี่ยวก็เสื่อม เวลาเจริญขึ้นมาก็คิดว่าตัวเองมีคุณค่ามีราคา มีความสามารถ เวลามันเสื่อมไปสัญญาทั้งนั้น จำของเก่าๆ ไว้ แต่ความดีที่จะเพิ่มเติมขึ้นไปไม่มี มันก็เลยจับกบจับเขียดอยู่อย่างนั้นไง

นี่ไง การประพฤติปฏิบัติไง กิเลสคือคู่เจรจา หากิเลสให้พบ คือการขุดคุ้ยค้นคว้าหา แล้วเวลาเจอแล้ว โอ้ย! มันยังยืดยาวนาน ในทางการทูต ถ้าประเทศไหนด้อยค่า ไม่มีกำลัง ไม่มีกองทัพ เขาตบหัวเล่นเลย ทรัพยากรเขากำหนดชี้เอาหมด คู่เจรจาทางการทูตมันยังเป็นเหยื่อ

แล้วเจรจากิเลสนะ มันกะล่อนกว่าเยอะเลย ไม่มีสิ่งใดที่จะเลวร้ายกับกิเลสในใจของคน เราเป็นคนดี เราเป็นคนที่มีสติปัญญามันก็ปลิ้นปล้อนบอกว่าเป็นธรรมะ มันขอร่วมด้วย เราจะทำอะไรดีสมุทัยเจือปนมาตลอด อนุสัยอยู่กับใจของคน ไม่เห็นกิเลส กิเลสเป็นเนื้อเดียวกับหัวใจ กิเลสเป็นเจ้าวัฏจักร ครอบงำภวาสวะ ครอบงำภพ ครอบงำจิตดวงนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เວ်